БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 202 (433)

11 ОКТЯБРЬ СЕШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Бутун куч пахта йиғим-теримига! (1-нчи бет).
Ф. Бурлацкий. — Давлат аппарати ишларининг ленинча принциплари (2-нчи бет).
Шоаҳмад Шомаҳмудовга ва Баҳри Акрамовага ҳукумат мукофотлари топширилди (2-нчи бет).
МАТБУОТ ОБЗОРИ: Илғорлар тажрибаси — оммага (2-нчи бет).
Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишда пахтакорларга амалий ёрдам бериш — шаҳар меҳнаткашларининг ватанпарварлик бурчи! Х. Ғуломов. — Шон-шараф иши. **Н. Юсуфий.** Қизғин кунлар (3-нчи бет)
Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг ГДРда бўлиши (4-нчи бет).
Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг раҳбари М. А. Суслов Берлиндан жўнаб кетди (4-нчи бет).
СССР Олий Совети делегациясининг Югославияда бўлиши (4-нчи бет).
СССР Олий Совети делегациясининг Чехословакияга бориши тўғрисида (4-нчи бет).
Чехословакиянинг СССРдаги элчиси Я. Вошаглик ҳузурида зиёфат (4-нчи бет).
Австрия журналистларининг Тошкентда бўлиши (4-нчи бет).

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Шу кунларда областимиздаги бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказилмоқда. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари — партия ташкилотлари ҳаётида муҳим воқиадир.

Бу сафар ҳисобот-сайлов йиғилишлари партиямизнинг шонли XX с'ездига қизғин тайёргарлик кўрилаётган, кенг меҳнаткашлар оммасининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати мислсиз ошган бир вазиятда ўтаётир. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги ва КПСС XX с'езди шарафига кучайтириб юборилган социалистик мусобақа жуда катта муваффақият қозонмоқда. Бу мусобақа КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг социалистик саноатни янада ривожлантириш тўғрисидаги тарихий қарорларини, партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалиги барча тормоқларини кескин равишда юксалтириш соҳасидаги тадбирларини муваффақиятли бажариш учун курашда қудратли восита бўлиб хизмат қилмоқда.

Бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари партия ички демократияси ленинча принципларининг муваффақиятли амалга оширилаётганлигини, коммунистларнинг сиёсий активлиги ғоят ўсганлигини кўрсатмоқда. Коммунистлар бу йиғилишларда раҳбар партия органларининг ишларига баҳо бермоқдалар, партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни амалга ошириш йўлларини белгиламоқдалар. Партия ҳаётининг, хўжалик ва маданий қурилишнинг туб масалалари партиялилар кенг оммасининг актив иштирокида муҳокама қилинмоқда.

Янгийўл ёғ заводи партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши танқид ва ўз-ўзини танқид белгиси остида ўтди. Коммунистлар қилинган ишларнинг якунларига баҳо беришда, танқид ва ўз-ўзини танқид асосида камчиликларни дадил очиб ташлашда, партия ташкилотининг ишини яхшилаш тадбирларини белгилаш пайтида КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг социалистик саноатни янада ривожлантириш тўғрисидаги тарихий қароридан келиб чиқадиган улуғвор вазифаларни ҳисобга олдилар. Йиғилишда «Узбекрасмасло» трестининг раҳбарлари заводга юзаки раҳбарлик қилаётганликлари учун кескин танқид қилинди. Коммунистлар янги техникани ва илғор технологияни жорий қилишга бепарво қараётган. бу ишда қолоқлик ва консерватизмга йўл қўяётган ба'зибир хўжалик раҳбарларининг олдига ҳам қаттиқ талаблар қўйдилар.

Социалистик саноатимиз олдида турган катта ва мураккаб вазифалар корхона партия ташкилотларининг ишчанлик ва ташкилотчилик қобилиятини оширишни, ишлабчиқариш экономикасига жиддий э'тибор бериб, мавжуд камчиликларни юз-хотир қилмай очиб ташлаш ва йўқотишни талаб этади. Шаҳар ва район партия комитетлари. корхона партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишларини ўтказган вақтда техникани янада тараққий этдириш, ишлабчиқаришни янада яхши уюштириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларига алоҳида э'тибор беришлари лозим. Мавжуд техникадан, корхоналарнинг барча ички резервларидан яхшироқ фойдаланиш, давлат планларининг сўзсиз бажарилишини та'минлаш, саноатдаги ҳамма ходимларнинг ижодий активлигини ошириш масаласи ҳисобот-сайлов йиғилишларининг диққат марказида туриши керак.

Қишлоқларда бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларини ўтказиш пахта йиғим-териминнинг энг қизғин ва мас'улиятли даврига, чорва қишловини намунали уюштириш учун муҳим тадбирлар амалга оширилаётган кунларга тўғри келди. Қишлоқ райкомларининг, колхоз, совхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотларининг вазифаси — ҳисобот-сайлов йиғилишларини барча коммунистлар, колхозчилар, МТС ва совхоз ходимларини пахтанинг бир граммини ҳам нобуд қилмасдан қисқа муддатда йиғиб-териб олиш ҳамда чорва қишловини намунали уюштириш учун сафарбар қилиш шиори остида ўтказишдан иборатдир. Бутун куч ва воситаларни йиғим-терим ишларига тўла сафарбар этиб, пахта тайёрлаш сур'атини кескин равишда ошириш — қишлоқ партия ташкилотларининг шу кеча-кундуздаги энг муҳим вазифасидир.

Совет муассасаларининг бошланғич партия ташкилотларида ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишларида бюрократизм, сансалорлик каби ярамас ҳолларга қарши кескин кураш олиб бориш, идора аппаратининг ишларини ихчамлаштириш, арзонлаштириш ва мукаммаллаштириш зарурлиги та'кидлаб кўрсатилмоқда. Коммунистларнинг таклифларини ҳисобга олиб, идора аппаратининг ишларини яхшилашга эришиш, аппарат ходимларини давлат интизомига қаттиқ риоя қилиш руҳида, топширилган иш учун жавобгарликни сезиш, омма блан алоқани мустаҳкамлаш руҳида тарбиялаш — муассаса партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Коммунистлар ҳисобот-сайлов йиғилишларида партиявий-сиёсий ишларга доир масалаларни ҳартомонлама чуқур муҳокама қилмоқдалар, бу соҳада юз берган камчиликларни танқид ва ўз-ўзини танқид асосида очиб ташламоқдалар. Масалан, Бўка районидаги 1-нчи МТС бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида район партия комитетининг МТС зонасидаги инструкторлари Тожиқулов, Зокиров ва Бердиев ўртоқларнинг МТС партия ташкилоти ҳаётидан бутунлай ажралиб қолганликлари, партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйишда етарли ёрдам бермаётганликлари, МТС ходимлари блан суҳбат ва лекциялар ўтказмаётганликлари кўрсатиб ўтилди. Коммунистлар партиявий-сиёсий ишларга тегишинча э'тибор бермай қўйганлиги учун МТС партия ташкилотининг собиқ секретари ўртоқ Ғалимовни янги составга сайламай тўғри иш қилдилар.

Партиявий-сиёсий иш — хўжалик соҳасидаги муваффақиятларимизнинг асосидир. Омма орасида сиёсий иш олиб бориш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг, уларни давлат планлари ва топшириқларини бажаришга сафарбар этишнинг кучли воситасидир. Партия ташкилотлари партиявий-сиёсий ишларни ҳардоим хўжалик ишлари блан маҳкам боғлаб олиб боришлари, омманинг ижодий ташаббусини ривожлантириб, социалистик мусобақани янада юқори босқичга кўтаришлари лозим. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия ташкилотларининг коммунистрларни марксча-ленинча чиниқтириш тўғрисида қандай ғамхўрлик қилаётганликларига, ҳарбир коммунистнинг ўз бурчини қандай бажараётганлигига алоҳида э'тибор берилиши керак.

Бошланғич партия ташкилотлари — партиямизнинг асосидир. Коммунистик қурилишнинг барча соҳаларидаги муваффақиятлар уларнинг жанговарлик қобилиятига, оммани жипслаштирабилишларига ва ўзларига эргаштириб боришларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шунинг учун бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларини зўр уюшқоқлик блан юксак савияда ўтказишга эришиш керак. Шаҳар ва район партия комитетлари бу йиғилишларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказишда бошланғич партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришлари лозим. Партия комитетларининг раҳбарлари партия йиғилишларининг ишларида шахсан ўзлари иштирок этишлари, бу йиғилишларнинг партия ички демократияси принципларига қаттиқ риоя қилган ҳолда, танқид ва ўз-ўзини танқид шиори остида ўтказилишини та'минлашлари керак.

Бошланғич партия ташкилотларининг ҳисобот-сайлов йиғилишларини юксак савияда ўтказиш партия ташкилотларини ташкилий-сиёсий жиҳатдан янада мустаҳкамлашга, партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар савиясини ҳозирги юксак вазифалар даражасига кўтаришга ёрдам беради.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 10 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
Оҳангарон	1,39	61,08	Янгийўл	1,83	46,20
Пискент	1,40	58,69	Гулистон	1,56	45,79
Оржоникидзе	1,55	56,77	Ўртачирчиқ	1,37	45,66
Ўртасарой	2,13	56,74	Оққўрғон	1,66	45,61
Юқоричирчиқ	1,86	52,56	Чиноз	1,63	43,84
Мирзачўл	1,61	51,80	Ховос	0,65	42,40
Октябрь	1,88	48,88	Калинин	1,42	41,06
Бўка	1,38	48,23	Қуйичирчиқ	1,35	37,46
Сирдар'ё	2,06	47,88	Бекобод	1,10	36,79
Верхне-волинск	1,69	47,04	Боёвут	1,03	33,87

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 10 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
4-нчи Вревский	1,54	60,77	3-нчи Вревский	1,04	36,46
«Малик»	2,65	47,59	3-нчи «Далварзин»	1,25	35,35
16-нчи совхоз	2,03	43,03	1-нчи «Далварзин»	1,20	32,48
1-нчи «Боёвут»	1,00	37,89	4-нчи «Боёвут»	0,76	30,88
2-нчи «Далварзин»	1,09	37,68	2-нчи «Боёвут»	1,07	30,51
17-нчи совхоз	1,51	37,56	3-нчи «Боёвут»	1,32	28,74
«ЎзССР бешйиллиги»	1,35	37,46	Кўкорол	0,34	22,83
			10-нчи совхоз	0,43	13,58

БУТУН КУЧ ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА!

С. ХУСАНОВА,
Октябрь районидаги Киров номли колхознинг а'зоси. У, ҳар куни 150—160 килограммдан пахта териб топширмоқда.

Гектаридан яна 15 центнердан ҳосил бериш учун курашмоқдалар

Оҳангарон районидаги Андреев номли колхознинг а'золари байрамолди социалистик мусобақасини кучайтириб, йиғим-терим сур'атини тобора оширмоқдалар. Ана шу социалистик мусобақада Турсуной Назарова, Турсунмат Тўлдиев ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари, М. Холиқулова, М. Турсунматова, О. Са'дуллаева каби чевар теримчилар олдинда бормоқдалар. Ўртоқ Т. Назарова бошлиқ бригада а'золари 20 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 13 центнер ўрнига 17 центнердан пахта топшириб, ўз ва'даларининг устидан чиқдилар.

Колхознинг Т. Тўлдиев бошлиқ бригадаси ҳам мўл ҳосил етиштирди. Бу бригада а'золари гектаридан яна 15 центнердан пахта йиғиб олиш, шундай қилиб йил бошида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни ҳам ошириб бажариш учун шу кунларда ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Мўл ҳосилни тез ва сра нобуд қилмай йиғиб-териб олишда М. Холиқулова, М. Турсунматова ва О. Са'дуллаева ўртоқлар бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар. Уларнинг ҳарбири кунига 180—200 килограммдан пахта териб топширмоқдалар. Чевар теримчилар мавсум давомида 10 тоннадан пахта териш тўғрисидаги мажбуриятларини ошириб бажаришга аҳд қилганлар.

Йиллик пахта тайёрлаш планини муваффақиятли адо этган бригадаларнинг бошлиқлари Назарова ва Тўлдиев ўртоқлар барча куч ва имкониятларни ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишга сафарбар этмоқдалар.

П. УТЕПОВА,
Ўртачирчиқ районидаги Ленин номли колхоз а'зоси. У ҳар куни ўз нормасини 1,5—2 ҳисса қилиб бажараётир.
М. Шевелев фотолари.

Қизил байроқ олган колхозда

Ўртачирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг меҳнатсевар а'золари пахта териш ва тайёрлаш сур'атини кундан-кунга ошириб, юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Колхоз а'золари сўнгги бешкунликда район бўйича кўп пахта тайёрлаб, районнинг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлдилар.

Сентябрь ойида колхоз а'золари йиллик пахта тайёрлаш планининг 40 проценти миқдорида пахта териб топширдилар.

Октябрь ойи пахта тайёрлашда ҳал қилучи ой эканини яхши тушунган колхоз а'золари териш ва топшириш графигини кунига 2—2,5 процентдан ошириб бажариш мақсадида барча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Колхозда 117 теримчи мавсумда 7—15 тоннадан пахта теришга аҳд қилган эди. Улар ўз аҳдларини шараф блан бажариш учун ғайратларига-ғайрат қўшиб, социалистик мусобақани қизитиб меҳнат қилмоқдалар. Мавсумда 15 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган Ф. Исломова, К. Қурбонова ва Ҳ. Турсунбоева каби чевар теримчилар шу вақтга қадар 7 тоннадан ошириб, юқори сифатли пахта топширдилар. Ҳозир улар кунига 230—250 килограммга етказиб пахта термоқдалар.

Т. Элчиев, С. Суярқулов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари пахта териш ва топширишда колхоз бўйича олдинда бормоқдалар. Ҳар иккала бригаданинг а'золари партиямизнинг XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, кунига 3—3,2 процент миқдорида пахта тайёрламоқдалар. Бу бригадаларда терим соатлик график асосида ташкил этилган. Шунинг учун ҳам терим сур'ати кундан-кунга ошмоқда.

Колхознинг барча а'золари пахта териш ва топширишни тобора авж олдириб, район кўчма Қизил байроғини йилнинг охиригача ўз қўлларида сақлаб қолиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Д. СОДИҚОВ.

График ошириб бажарилмоқда

Октябрь ойи пахта териш ва тайёрлашда ҳал қилучи ой эканлигини яхши билган Октябрь районидаги Охунбобоев номли колхознинг меҳнатсевар а'золари сур'атни ҳарқачондагидан ҳам кучайтириб юбордилар.

Барча бригада ва звено а'золари социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарган ҳолда ғайрат блан меҳнат қилиб юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Кўпминг килограмчиларнинг сафи эса тобора ўсиб бормоқда.

Партиямизнинг XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган А. Маҳанбоева, С. Маюпова, Н. Тўйчиева, А. Ойбобоева ҳамда Р. Маҳмудова каби ўнлаб теримчилар кунлик графикни 2—3 ҳиссадан бажариб колхозчиларнинг ҳурматига сазовар бўлаётирлар. Уларнинг ҳарбири шу кунгача 6—7 тоннадан ошириб, юқори сифатли пахта терди.

Бригадалараро бошланган мусобақада ўртоқ М. Ғозиев бошлиқ 2-нчи бригада олдинда бормоқда. Бу бригада а'золари кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб, пахта тайёрлаш йиллик планини 55 процентдан ошиқроқ адо этдилар. Бригаданинг ўртоқ Ҳ. Ойматов бошлиқ звеноси пахта теришда ва тайёрлашда айниқса катта муваффақиятларга эришаётир.

С. НУ'МОНОВ.

Илғор колхоз даласида

Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз а'золари КПСС XX с'ездини муносиб совғалар блан кутиб олиш учун зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар.

Колхозчилар ўртасида сиёсий-оммавий ва маданий ишлар яхши уюштирилган, теримчилар учун ҳамма шароит яратиб берилган. Шунинг учун кўпчилик теримчилар кундалик нормани бир ярим-икки баравар бажармоқдалар. Колхоз давлатга пахта топширишда илғорлар қаторида бормоқда.

Колхознинг С. Қорахўжаев, А. Абдуллаев, Н. Юсупов ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари ҳар гектаридан пландаги 34 ўрнига 36,5 центнер пахта бериш учун курашаётирлар. Ҳозир бу бригада теримчилари кунлик топшириқни қарийб икки бараварга етказиб бермоқдалар. Тажрибали пахтакорлардан Х. Султонов, П. Шодмонов, Ж. Юсупов ўртоқлар бошлиқ звенолар пахтани тоза ва сортларга ажратиб териб бошқа звено ва бригадаларга намуна бўлмоқдалар.

Колхоз правлениеси колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тадбирларини тўғри амалга оширмоқдалар. Теримчиларга авансլар ўз вақтида бериб турилипти. Натижада иш унуми кундан-кунга ортмоқда. Колхозда пахта нобудгарчилигига қарши кураш ҳам яхши уюштирилган. Ерга тўкилган пахталар ўз вақтида териб олинмоқда. Бу ишга қариялар, колхозчиларнинг болалари, пионерлар жалб этилган. Колхоз правлениеси ерга тўкилган пахталарни йиғиб олишда актив қатнашаётган болалар хизматини тақдирлаб, уларни қимматбаҳо буюмлар блан мукофотламоқда.

И. ШОҒУЛОМОВ.

Далалардан дараклар

Сирдар'ёдан ёзадилар: Районнинг кўпгина илғор колхозлари пахта йиғим-теримини уюшқоқлик блан ўтказмоқдалар. Айниқса, «Ҳақиқат», Тарас Шевченко номли, Сталин номли колхозларда кўпминг килограммчилар ҳаракати тобора кучайтирилиб, йиғим-теримда юқори кўрсаткичларга эришилаётир. «Ҳақиқат» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Холматов, М. Ғафуров, М. Жўраев ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари ғайрат блан меҳнат қилиб, бошқаларга ўрнак бўлаётирлар. М. Йўлдошев, А. Не'матов, А. Валиев, Д. Каримов каби ўнлаб теримчилар ҳозиргача 4—5 тоннадан ошириб пахта тердилар.

С. ХУДОЙБЕРГАНОВ, Т. ХАЙДАРОВ, Ч. ИЛ'ЁСОВ, И. РАҲИМОВ.

* * *

Чинoздан хабар қиладилар: Райондаги Сталин номли, Маленков номли колхозларнинг азамат пахтакорлари йиғим-теримда айниқса юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Маленков номли колхознинг 7-нчи бригада а'золари кунига 2—2,5 процент миқдорида пахта териб топшираётирлар. Шунингдек, Сталин номли колхознинг Ҳайдар Жойнақов бошлиқ бригадаси теримда колхоз бўйича олдинда бораётир. Бу бригада а'золари 5 кунлик графикни ошириб бажараётирлар.

Р. БЎРОНБОЕВА, С. МЎМИНОВ, Э. УСМОНҚУЛОВ, С. ҲАМРАЕВ.

* * *

Пискентдан билдирадилар: Молотов номли колхознинг меҳнатсевар а'золари пахта териш ва уни топширишда районда биринчи ўринда бормоқда. Колхозда 10—15 мингчиларнинг сафи кундан-кунга кенгаймоқда. Ўртоқ Д. Қодиров бошлиқ 2-нчи бригада а'золари кундалик графикни 1,5—2 ҳиссадан ошириб адо этмоқдалар. Колхоз а'золари пахта тайёрлаш давлат планини 7 ноябрьгача бажариш учун ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар.

Қ. ҲАЙДАРОВ, А. АЗИЗБЕКОВ, Қ. ҒАФУРОВ.

Қизлар ва йигитлар

Тонг палласида ўрнидан турган бригада бошлиғи Карим ака дала шийпонида ётганларга бир-бир кўз югуртирди, негадир, Олназар ўз жойида йўқ эди. Унинг ўринбошлари аллақачон йиғиштирилиб, ўраб қўйилганди.

— Қаёққа кетди экан...

Бригадир ўйланиб қолди.

Карим ака шийпонни айланиб орқа томонга ўтаркан, Олназарнинг отларига Мақсуд аканинг беда солаётганини кўриб ажабланди.

—Олназарнинг ўзи қани, Маҳмуд-ака,— бригадир сўради.

— Қаерга бормоқчилигини айтмади, — деди Мақсуд ака отларнинг ёлини силаркан, — бундан сал олдин у мени уйғотди, бесаранжом кўринарди. «Маҳмуд ака, бундан кейин арава ҳам, от ҳам сизники, йўқ демайсиз, илтимосимни ерда қолдирманг...», деди холос. «Мен ўшалар блан бир гаплашиб қўяй», дегани қулоғимга чалинди. Ҳайратда қолдим. Мен «ҳа, йўқ» дегунимча қопни елкасига ташлади-ю, пастга қараб тез юриб кетди. Нима ҳам дейсан, боласи тушмагур ўт-олов...

Карим ака дала шийпонига қайтганда ҳамма далага отланиб турар, айрим кишилар пахтазор оралаб кетган эди. Қизлар пахта майдонига етганларида ўқариқ ичида пахта тиқиғлиқ қопни кўриб қолдилар.

— Кимнинг пахтаси бўлди?

— Чамамда кечагидан қолганга ўхшайди.

Қизлар савол назари блан бир-бирларига тикилар эканлар узоқдан қўшиқ овози эшитилди. Бу қўшиқни қизлар блан бахслашгандай Олназар айтаётган эди.

— Оббо азаматей, Олназар-ку.

— Та'сир қилибди-да, — дейишди қизлар ва этакларини белларига маҳкам боғлаб олишиб Олназарга тенглашиб олиш учун теримга тушиб кетдилар. Олназар иккинчи эгатдан қайтар экан, қизлар блан тўқнаш келди.

— Хорманг.

— Бор бўлинг.

— Арава қани?

— Маҳмуд акага топширдим. Энди сизлар блан мусобақалашганим бўлсин.

— Барибир етолмайсиз, — бўш келмасликка ҳаракат қилиб дейишди қизлар, — 200 килолаб пахта теришга бел керак.

Ўртада кулги кўтарилди. Олназар қизлар олдида ўзини ҳижолат босгандек ҳис қилди. Аммо, терим сур'атини бўшаштирмади. «200 эмас 300 термасам...» Олназарнинг ғайрати жўш уриб кетди...

Тушга яқин бу ерга Карим аканинг ўзи келиб қолди. У, этаги тўла «оқ олтин»ни эгат бошига олиб келаётган Олназарни кўрди-ю, хурсандчиликданми ёки Олназарнинг бу ишига рози бўлмаганиданми, ҳархолда «нега у аравани ташлаб теримга тушди экан?» деб пичирлади. Карим ака чамандай очилган пахталарга қўл чўзган Олназарга кўмаклашар экан, воқиани билишга қизиқди.

... Кеча, Олназар пунктга сўнгги пахтани ташлаб хирмонга қайтиб келганида қизлар сўнгги пахталарини тортдирмоқда эдилар. У бугун юз, юзэллик килограмм пахта терган қизларга пичинг блан сўз қотди:

— Шу ҳам пахта териш бўлибдими, — деди Олназар арава устида ўтирар экан, қамчисини ўйнаб, — ҳеч бўлмаганда 200 эмас-а? — унинг бу сўзлари қизларга ботиб кетди шекилли:

— Биз-ку, юз элликдан терибмиз, — деди илғор теримчилардан Насиба Асомиддинова, — сиз-чи? Сиз қанча тердингиз?

— Мен... мен пахта ташияпман-ку, — шошилиб жавоб берди Олназар, — арава ҳайдаш иш эмасми? — у йиғилганларга бир-бир кўз ташлар экан, Насибанинг дугонаси Турғуной Худойбергановинанинг овози жаранглади.

—Биров сизга иш эмас, деяптими. Лекин ҳамма ҳам бажарса бўладиган иш. Талабгор бўлсангиз қаторимизга тушинг!

Шундан кейин Олназарнинг тили гапга келмай қолди, у, қизлар рўпарасида қизариб турарди. Бригадир ўша вақтда хирмонга келмагани учун, бўлиб ўтган бу воқиалардан бехабар қолган эди.

Шу куни Олназарнинг аллавақтгача уйқуси келмади. У ўтган йили ғайрат блан ишлаб ҳар куни 250—300 килолаб пахта терганлигини, кўпчилик ҳурматига сазовор бўлганлигини эслади ва бугунги гапларнинг мағзини чақиб бир қарорга келди, у илғор теримчилар блан мусобақалашмоқчи бўлди.

— Тушундим ука, аҳдинг мустаҳкам бўлса, мен розиман, — деди ниҳоят Карим ака ва Олназардан воқиани эшитиб бўлгач, ёшларнинг орзусига чек йўқ, — деб қўшиб қўйди.

Овқат вақтида Олназарнинг ярим кунда 200 кило пахта терганлиги оғиздан-оғизга кўчди. Ҳамма унинг номини ҳурмат блан тилга оларди. Насиба Олназарга бир пиёла аччиқ чой тутар экан:

— Мусобақалашсак арзийди, гапларингиз чин экан, — деди.

*

Шу куни Олназар 307 килограмм пахта терди. Эртасига 315, учинчи кун эса хирмонга 320 килограмм «оқ олтин» топширди ва кўрсаткични кундан-кунга ошира борди. Олназарнинг бу муваффақияти бригада табельчиси Мирзааҳмад Мамасуроповнинг ҳам ғайратини қўзғади.

— Олназардан нима камчилигим бор,— деди у яқинда Карим акага, — қачонгача қоғоз, қалам блан ўралишиб юраман. Менга ҳам бир қоп, бир этак беринг, пахта тераман. Бир сиқим бўлса ҳам олингани фойда...

Табельчининг сўзларига нима жавоб беришини билмай иккиланиб қолган бригадир «сиз нима дейсиз?» деган ма'нода ёнидаги ҳосилот Ғойиббой ака Шамоновга қаради:

— Ра'йини қайтарманг Каримжон, — деди у, — майли ўзи талабгор бўлиб чиқдими, балли шу йигитга, сизга бошқа табельчи топиб берармиз.

Карим ака бирнафас жим қолди, — «Ёшлар бригаданинг шон-шарафи учун курашаяптилар, шунинг учун ҳам бир-бирларини ўз ёнларига тортишяпти» деб ўйлади у ва ниҳоят:

— Янги табельчи керак эмас, хат саводим бор. Бу ишни ўзим бажаравераман, — деди ва Мирзааҳмаднинг елкасига қоқиб қўйди, — мен қарши эмасман, ғайрат қил ука!

Эртаси кундан бошлаб Олназар блан Мирзааҳмад ёнма-ён туриб теримга тушдилар. Улар ўз мусобақадошлари Насиба блан Турғунойлардан ўзиб кетиш учун бригаданинг пахта планини ошириб бажаришига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиш учун аҳд қилдилар.

Мирзааҳмад дастлабки куни 120, кейинги кунларда 150—200 килолаб пахта териб, илғорларга тенглашиб олди.

Бригаданинг илғор теримчи қизлари Олназар блан Мирзааҳмадни ўз сафларига тортаолганликлари учун, Олназарлар бўлса ҳалол меҳнат блан кўпчилик ишончини оқлаётганликлари учун хурсандлар.

У. ЖОНГИТОВ, С. АБДУЛЛАЕВ.

Ўртасарой районидаги Жданов номли колхоз.

Давлат аппарати ишларининг ленинча принциплари

Совет давлат аппарати коммунистик жамият қуриш учун курашда жиддий роль ўйнайди. Совет давлат аппарати Коммунистик партиянинг социалистик экономикани ва маданиятни янада ривожлантиришга, Совет давлатининг қудратини кучайтиришга ва халқнинг фаровонлигини оширишга қаратилган сиёсатини амалга ошириб келмоқда. Хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларидаги муваффақиятлар давлат бошқармаси органларининг пухта ишлашига, ташкилотчилик ишларининг даражасига, ишнинг кўзини билиб яхши раҳбарлик қилишга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Коммунистик партия давлат аппаратини мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришга катта э'тибор бермоқда, бу аппаратни соддалаштириш ва арзонлаштириш учун, социалистик қонунларни қат'ият блан амалга ошириш учун сабот блан кураш олиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми бу ишнинг ғоят муҳим эканлигини алоҳида та'кидлади.

Партия ва ҳукумат кейинги вақтларда давлат аппаратининг ишларини яхшилаш соҳасида бирқанча тадбирларни амалга оширдилар. Республика органларининг саноат ва қишлоқ хўжалигини бошқариш юзасидан жавобгарлиги оширилди, министрлар ва бошқармалар раҳбарларининг ҳуқуқлари кенгайтирилди, ма'мурий-идора аппаратининг сони қисқартирилди.

Давлат аппаратининг ишларини янада яхшилаш ва такомиллаштириш учун партия ва совет органларининг яхши ўйлаб, планли суратда иш олиб боришлари, фан, матбуот ходимларини бу ишда актив қатнаштириш, миллионларча омманинг тажрибаларидан ҳартомонлама фойдаланиш талаб этилади.

В. И. Ленин давлат бошқармаси аппаратини такомиллаштириш масалаларига доим э'тибор бериш зарур эканлигини та'кидлаб, бундай деган эди: «Уни яхшиламоқ учун кўп меҳнат қилиш ва моҳир бўлиш керак... Биз давлат аппаратимизни яхшилагунимизча, уни — айрим кишилар ма'носида эмас, балки тўла ҳажмда,—маданиятнинг юқори чўққисига кўтаришга эришгунимизча орадан йилларча ва йилларча вақт ўтиши керак» (Асарлар, 33 том, 410—411 бетлар).

Ленин ҳарбир муассасанинг меҳнат унумдорлигига ёзилган қоғозларнинг сонига қараб эмас, балки бу муассаса орқали олиб бориладиган барча ишларнинг чинакам ва сўзсиз бажарилиш даражасига қараб баҳо беришни талаб қилди. Ленин ижрони ғоят пухта, аниқ ва амалий суратда текшириш зарур эканлигини доим та'кидлади.

«Совет ма'муриятининг машинаси, — деб ёзган эди Ленин, — мунтазам суратда, виждонан ва тез ишлаши керак. Унинг бўшанглигидан хусусий кишиларнинг манфаатлари зарар кўрибгина қолмай, балки бутун бошқариш иши ҳам бебурд, бетайин бўлиб қолади» («Ленин тўплами», XXXIV том, 429 бет).

Коммунистик партия давлат аппаратини такомиллаштираборуб, Совет давлатини бошқаришда ленинча принципларни изчиллик блан амалга ошириб келмоқда.

Совет давлати — чинакам халқ давлатидир. У, омма блан боғланганлиги туфайли, омма қўллаб-қувватлаётганлиги туфайли кучлидир. В. И. Ленин «энг қуйи табақаларни» давлатни бошқариш ишларига тортабилиш, бу қатламларни янги ҳаётни онгли суратда қуришга отлантирабилиш, оммага раҳбарлик қилабилиш ва оммадан ўрганабилиш керак, деб та'лим берди. В. И. Ленин буржуазия идеологларининг «олий синфлар»гина, бойларгина ёки бой синфлар мактабини ўтган кишиларгина давлатни бошқариши мумкин, деган сохта уйдурмаларни масхара қилиб кулди ва бу уйдирмаларни фош қилди. Ҳарбир онгли ишчи ва деҳқон давлат ишларини бажаролади, бунинг учун уларни бу ишга системали суратда жалб этиш, уларга давлатни бошқариш ишларини тажриба асосида ўргатиш шарт.

СССРда миллион-миллион меҳнаткашлар давлат қурилиши ва бошқарма ишларида қатнашмоқдалар. Бу иш даставвал, меҳнаткашлар депутатлари Советлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардаги касаба союзлари, ишлабчиқариш кенгашлари орқали, умумий йиғилишлар ва кооперация орқали амалга оширилмоқда. СССР маҳаллий Советларнинг бир ўзигагина меҳнаткашларнинг 1,5 миллиондан ортиқ вакили сайланди. Партия ва ҳукумат давлатнинг энг муҳим масалаларини муҳокама қилиш учун мутахассисларнинг кенг миқ'ёсда амалий кенгашларини ўтказиб туради. Бизда оммани давлат ишларида қатнаштиришда Совет давлатининг асосий қонун актларини умумхалқ муҳокамасига қўйиш каби формадан ҳам фойдаланилади. Масалан, СССР Конституцияси проекти шу тарзда муҳокама қилинган эди. Қишлоқ хўжалик артелининг намунали Устави Ударник колхозчиларнинг 2-нчи Бутуниттифоқ с'ездида муҳокама этилиб, қабул қилинган эди.

Партия оммани давлат идорасида янада кенг миқ'ёсда қатнаштиришни, аппаратнинг ва ундаги барча звеноларнинг ишлари устидан омма контролини кучайтиришни бизнинг олдимизга вазифа қилиб қўйди. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида меҳнаткашларнинг сиёсий ва ишлабчиқариш активлигини ошириш учун олиб бораётган курашида уларнинг оммавий ташкилоти бўлган касаба союзларининг аҳамияти ошганлиги, корхоналарни бошқаришда касаба союзларининг иштирокини кучайтириш зарурлиги алоҳида та'кидлаб кўрсатилди.

Коммунистик партия — жамиятимиз ва давлатимизда раҳбарлик ва етакчилик қилучи кучдир. Партия тўғри компас блан— марксизм-ленинизм назарияси блан қуролланганидир. Бу эса мамлакатнинг бутун ижтимоий-сиёсий ҳаётига раҳбарлик қилганда тўғри йўл ишлаб чиқилишини та'минлайди.

В. И. Ленин партия раҳбарлиги социалистик қурилишда муваффақият қозонишнинг энг зарур шартидир, деб кўп марта та'кидлади. Давлат аппарати Коммунистик партиянинг сиёсатини қаттиқ қўллик, эпчиллик ва моҳирлик блан амалга ошириши керак. Шу блан бирга Ленин партия ташкилотларининг давлат органларининг ўрнини босиб, уларнинг ишини бажаришларига қарши қаттиқ огоҳлантирди. Бу принцип партия VIII с'ездининг резолюциясида ўз ифодасини топди. С'ездниң резолюциясида бундай дейилган эди: «Партия коллективларининг функцияларини давлат органлари бўлган Советларнинг функциялари блан ҳечбир ҳолда алмаштириш керак эмас... Партия ўзининг қарорларини совет органлари орқали, Совет конституцияси доирасида ўтказиши керак» («КПСС резолюцияларда» I қисм, 505 бет).

Ба'зи жойларда партия органларининг давлат органлари ўрнини босиб, уларнинг ишларини бажариши каби ҳоллар ҳали ҳам учрамоқда. Партия бундай ҳолларга қарши қат'ий кураш олиб боради. Масалан, КПСС Марказий Комитети суд ва прокуратура органлари томонидан конкрет жиноий иш ва гражданлик ишлари кўрилган вақтда маҳаллий партия органларининг суд ва прокуратура ишларига аралашувига йўл қўйиш мумкин эмаслигини кўп марта та'кидлади. Бундай аралашув СССР Конституциясига хилофдир ва партия органлари томонидан амалга оширилиши лозим бўлган сиёсий раҳбарликка тўғри келмайди.

В. И. Ленин давлат аппаратида демократик централизм принципларини изчиллик блан амалга оширишга катта аҳамият берди, бошқарув ишларини марказлаштиришни, қаттиқ интизом ва уюшқоқликни омманинг кенг миқ'ёсда кўрсатадиган ғайрат ва ташаббуси блан мақсадга мувофиқ суратда қўшиб олиб бориш керак, деб та'лим берди.

Халқ хўжалигини бошқариш ишларини марказлаштириш мамлакат учун жуда катта аҳамиятга эгадир: социалистик хўжалик ягона бир марказдан белгиланадиган ягона план асосидагина бошқарилиши мумкин. Бу марказ ишлабчиқариш ва исте'молни тартибга солади. Шу блан бирга асосий, умумдавлат масалаларини марказлаштирилган тартибда ҳал этиш — умумий мақсадга эришиш йўлида маҳаллий хусусиятларни, маҳаллий ташаббусни, тегишли усул ва воситаларни ҳеч мони'сиз, тўла равишда ривожлантиришни ҳам кўзда тутади. Бошқариш ишлари ишлабчиқаришдаги барча меҳнаткашларнинг фаолиятини, ташаббусини ривожлантиришга энг кўп ёрдам бериш асосида ташкил этилади.

Лекин шунга қарамай, давлат аппаратининг ба'зи звеноларида бошқариш ишларини ҳаддан ташқари марказлаштириш каби ҳоллар бор. Масалан, корхоналарнинг кўпи бевосита иттифоқ министрликларига бўйсундирилганлиги саноатга раҳбарлик қилиш соҳасида ортиқча марказлаштиришга йўл қўйилганлигини кўрсатади, ҳолбуки республика ташкилотлари ана шу корхоналарга муваффақиятли суратда раҳбарлик қилишлари мумкин. Ҳаддан ташқари марказлаштириш маҳаллий ходимларнинг кучларига ма'лум даражада ишонмаслик орқасида, Совет ҳокимияти йилларида жойларда малакали кадрларни тайёрлаш соҳасида эришилган буюк силжишларга етарли даражада баҳо бермаслик орқасида пайдо бўлган.

Бошқариш ишларини ҳаддан ташқари марказлаштириш маҳаллий ходимларнинг ташаббусини кучайтирмай, балки бўғиб қўяди, уларнинг жавобгарлигини камайтиради, шунингдек марказий органлардаги амалий ташкилотчилик ишлари ўрнига ҳечкимга кераги бўлмаган қоғозбозликни вужудга келтиради. Қишлоқ хўжалигини планлаштиришда сўнгги вақтларгача нотўғри методлар қўлланилганлиги ҳаддан ташқари марказлаштиришнинг қандай зарар етказганлигини яққол кўрсатади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ хўжалигини планлаштириш практикасини ўзгартириш тўғрисида» 1955 йил 9 мартда қабул қилган қарорида қишлоқ хўжалигида ҳаёт блан боғланмаган ҳолда, бюрократларча планлаштиришга йўл қўйилганлиги та'кидланди. Бундай планлаштириш кўп ҳолларда хўжаликни мақсадга мувофиқ олиб бормасликка сабаб бўлди, колхозларнинг жамоат чорвачилигини тўғри уюштиришларига, гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа маҳсулотларни кўпайтиришларига имкон бермади. Бу қарор қишлоқ хўжалигини планлаштиришда янги тартиб белгилади. Бу тартиб қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш учун курашда колхозчиларнинг, МТС ва совхоз ходимларининг ижодий активлигини сафарбар қилишга ҳамда уларнинг ташаббусини кучайтиришга ёрдам беради.

Бутун халқ хўжалигини планлаштиришни янада яхшилаш мақсадида СССР Министрлар Советининг Давлат план комитетини СССР Министрлар Советининг халқ хўжалигини перспектив планлаштириш Давлат комиссиясига (СССР Госплани) ва СССР Министрлар Советининг халқ хўжалигини жорий планлаштириш Давлат комиссиясига (СССР Давлат иқтисодий комиссияси) бўлиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

Партия халқ хўжалигига раҳбарлик қилишда ҳаддан ташқари марказлаштиришни йўқотиш, маҳаллий ҳокимият ва бошқарма органларининг ҳуқуқлари ҳамда ваколатларини кенгайтириш йўлини кўрсатиб бермоқда. Совет республикаларида маҳаллий хусусият ва шароитларни ҳисобга олиб, масалаларни умумдавлат манфаатлари асосида ҳал этаоладиган жуда кўп миллий кадрлар етишди.

Ҳаддан ташқари марказлаштиришни тугатиш, ма'мурий-бошқарма органларининг структурасини қайтадан тузиш — аппаратни янада соддалаштириш ва қисқартириш учун курашда катта аҳамиятга эгадир. Партия асосий масалаларга раҳбарлик қилишни марказий бошқарма органлари их тиёрида сақлаб қолган ҳолда, маҳаллий органларнинг, жойлардаги ходимларнинг ва биринчи галда ишлабчиқаришга бевосита раҳбарлик қилучи кишиларнинг — завод, фабрика директорлари ва шу сингари ходимларнинг компентенцияси, ҳуқуқ ва ваколатларини кенгайтиришни талаб этмоқда. Шу мақсадда, СССР Министрлар Советининг 1955 йил 9 августдаги қарорига мувофиқ, корхона директорларининг ҳуқуқлари анча кенгайтирилди.

Бошқарма аппаратидаги — министрлик идора, главка, корхонадаги турли звеноларнинг компентенциясини аниқ белгилаш муҳим аҳамиятга эгадир. Масалаларни ҳал этиш ваколатига эга бўлмаган ходимлар сонини минимумгача келтириш, бошқарма органларида бўлган ортиқча звеноларни қисқартиш, аппаратда ишлаётган ходимлар сонини камайтириш ва бу ходимларнинг бир қисмини моддий ишлабчиқаришга кўчириш керак. Партия бошқарма органларининг ходимлари олдига кечиктириб бўлмайдиган ана шундай муҳим вазифаларни қўйди.

Ишни коллегиячилик блан олиб бориш— давлат аппаратимизнинг муҳим хусусиятларидан биридир. Коллегиячилик яккабошчилик блан, ҳарбир мансабдор кишининг муайян қилиб белгиланган топшириқларни бажариш учун жавобгар бўлиши блан бирга қўшиб олиб борилади. В. И. Ленин бу принципни қуйидагича белгилаган эди: масалалар биргаликда муҳокама қилинсин, иш учун эса ҳарбир, айрим киши жавобгар бўлсин.

Масалаларни коллектив суратда муҳокама қилиш — яхши ўйламай, биртомонлама қарорлар қабул қилинишига йўл қўймайди, катта ва кичик масалаларни ҳал этишда омманинг тажрибасидан кенг фойдаланиш имконини беради. Коллективчиликнинг ма'носи шуки, меҳнаткашлар давлат аппаратидаги барча ходимларнинг (уларнинг қандай лавозимларни эгаллашидан қат'ий назар) ишларини контроль қилиб турадилар. Коллективчилик мавжуд камчиликларни йўқотишга қаратилган танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтиришга ёрдам беради.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми масалаларни муҳокама қилишда коллегиячилик, коллективчилик принципининг муҳим эканлигини та'кидлаб, саноатга раҳбарлик қилишда бу принципни амалга ошириш юзасидан бирқанча конкрет тадбирларни белгилади. Масалан, Пленумнинг қарорларида хўжалик активларининг йиғилишларини мунтазам суратда ўтказиб туриш практикасини тиклаш, илмий-техника конференцияларини, ишлабчиқариш новаторлари, рационализаторлар ва ихтиро'чиларнинг кенгашларини тез-тез ўтказиб туриш таклиф қилинди ва ҳоказо.

Ўз территориясида хўжалик ва маданий-сиёсий қурилишга раҳбарлик қилаётган маҳаллий Советларнинг ишида коллегиячилик принципига қаттиқ риоя қилиш— давлат аппаратининг ишларини яхшилаш учун катта аҳамиятга эгадир. Иттифоқчи ва автоном республикаларнинг конституцияларида маҳаллий Советларнинг сессияларини ўтказиш муддатлари аниқ белгиланган. Маҳаллий Советлар ижроия комитетлари совет демократиясининг ана шу энг муҳим талабини пухта бажаришлари керак ва сессияларни чақириш юзасидан белгиланган муддатларга роия қилишлари керак. Улар Советларнинг сессияларида муҳокама қилинадиган масалаларни пухта тайёрлашлари, доимий комиссияларни, депутатларни ва совет активларини бу ишга жалб этишлари лозим.

Шу блан бирга аппарат ходимларининг топширилган иш учун шахсий жавобгарлигини доим амалга ошираборуш—раҳбарлик қилиш сифатини ошириш учун курашда жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу чора белгиланган ишларнинг бажарилишини та'минлайди, кадрларни, уларнинг қобилиятини ва оммани уюштириш маҳоратини амалда текшириш имконини беради ҳамда аппарат ходимларини масалаларни мустақил суратда ҳал этишга ўргатади.

Социалистик қонунчилик принципларини қаттиқ қўллик блан амалга ошириш— Совет давлатини ва унинг бошқарма аппаратини мустаҳкамлаш шарти, гражданларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини та'минлаш шартидир.

Совет халқининг хоҳиш иродаси қонунларда ва бошқа ҳуқуқ нормаларида ифода этилган. Совет қонунлари давлатнинг барча органлари учун, мансабдор шахслар ва гражданлар учун мажбурийдир. Бизнинг партиямиз совет ҳуқуқ нормаларининг ҳарқандай йўл блан бузилишига қарши қат'ий кураш олиб бормоқда, барча мансабдор шахсларнинг (уларнинг қандай лавозимларда ишлаётганликларидан қат'ий назар) қонунларни сўзсиз бажарилишларини талаб этмоқда.

Давлат планларини бажариш — мамлакатнинг тараққиёти учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Давлат планлари ҳарбир министрлик, ҳарбир главка, ҳарбир корхона учун, социалистик ишлабчиқаришнинг барча меҳнаткашлари учун қонундир. Совет давлати қўлида план — миллионларнинг меҳнатини уюштиручи ва йўл кўрсатучи қудратли кучдир. Айрим корхоналар, главкалар, министрликларнинг планни бажармай қолиши умуман бутун халқ хўжалигини ривожлантиришга зарар етказади. Планни бажариш учун, уни ошириб бажаришнинг йўллари ва воситаларини ижодий суратда қидириб топиш учун кураш — саноат ва қишлоқ хўжалигидаги барча раҳбарларнинг бурчидир.

Бутун аппаратда контроль ва ижрони текширишни тўғри уюштириш йўли блан қонунларнинг, шунингдек партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини та'минлаш мумкин.

Партия ва ҳукумат Совет давлат аппарати ишларининг ленинча принципларини изчиллик блан амалга ошириш, бу аппаратнинг ишида канцеляриячилик ва бюрократизм элементларини йўқотиш учун, аппаратнинг тежамли бўлиши ва ўз зиммасига юкланган вазифаларни оператив суратда ҳал этиши учун курашиб келмоқда. Коммунистик партиянинг доно сиёсати, бу сиёсатнинг бутун халқ томонидан қўллаб қувватланаётганлиги, давлат аппарати ташкилотчилик ишларининг тобора юксак даражага кўтарилаётганлиги коммунистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш гаровидир.

Ф. БУРЛАЦКИЙ.

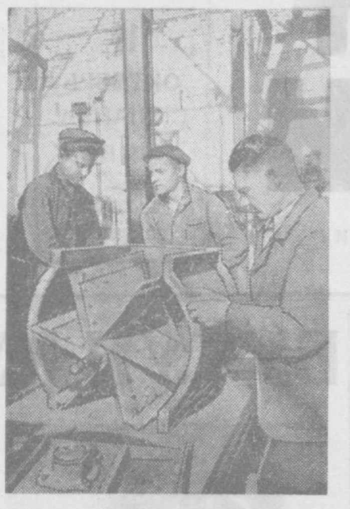

1-нчи «Ташхлопкомаш» заводи пахта тайёрлаш пунктларининг қуритиш-тозалаш цехлари учун комплектларни серияли равишда ишлаб чиқаришга киришди. Завод коллективи КПСС XX с'езди шарафига меҳнат вахтасида ишлаб, юқори кўрсаткичларга эришмоқда. **Суратда** (чапдан ўнгга): слесарь-йиғувчилардан **Р. Баншев**, **Н. Агафонов** ва бригада бошлиғи **Н. Тупиков** ўртоқлар вакуумклапанини йиғмоқдалар.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОҲАНГАРОН ШАҲРИДА

ТЕХНИКА ПРОГРЕССИ ҲАҚИДА КОНФЕРЕНЦИЯ

Шаҳар кутубхонаси яқинда КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорлари асосида ўз китобхонларининг техника прогрессига бағишланган конференциясини ўтказди. Унда шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, иқтисод фанлари кандидати ўртоқ Батигин «Саноатда техника прогресси» деган темада доклад қилди.

Докладдан сўнг китобхонлар, кўмир саноати корхоналарининг илғорлари йиғилишда ҳозир бўлганлар блан ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар, уларга ишлабчиқариш технологиясини янада такомиллаштириш соҳасида тўплаган тажрибаларини сўзлаб бердилар.

Кутубхона ходимлари конференцияга «СССР халқ хўжалигида техника прогресси» темасида иллюстрацияли виставка тайёрладилар.

ЯНГИ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКАСИ

Шаҳардаги қурилиш ташкилотлари янги техника блан қуроллантирилмоқда. Яқинда қурилиш бошқармаси «А—95» маркали комбинациялаштирилган станок олди. Бу станок ёрдамида детальларни фрезерлаш, ташиш, чархлаш ва бошқа ишларни бажариш мумкин.

Бундан ташқари, бошқармага 2 та стикосварочний аппарат, 40 тонна юкни кўтараоладиган башняли кран ва бошқа машиналар келтирилди.

ЁШ МУТАХАССИСЛАР

Шаҳарга бу йил олий ўқув юртларини тамомлаган ёш мутахассислар келмоқдалар. Биргина «Узбекуголь» трестининг корхоналарига шу кунгача 24 ёш инженер келди. Улар — Ўрта Осиё политехника институти ва мамлакатимиздаги бошқа олий ўқув юртларини тамомлаган ёш мутахассислардир.

Кўпгина ёш мутахассислар раҳбарлик ўринларига тайинландилар. Жумладан, Ўрта Осиё политехника институтини тамомлаган ўртоқ Баҳодир Умаров ҳозир 9-нчи шахта участкаси бошлиғининг ёрдамчиси, ёш инженер Мунир Учаров эса кўмир разрези йирик участкаси бошлиғининг ёрдамчиси бўлиб ишламоқдалар.

БОЛАЛАР ҚЎЛҲУНАРИ ВИСТАВКАСИ

«Горняк» маданият саройида болалар бадиий қўлҳунари виставкаси очилди. Виставкага кончиларнинг болалари — мактаб ўқучилари томонидан тайёрланган кашталар қўйилди. Яна шу саройда ёш авиомодельчиларнинг ишлари виставкаси ташкил этилди. Бу ерда уларнинг турли конструкциядаги самолётлари намойиш қилинмоқда.

Е. ГОДОВИКОВ.

Район маркази обод бўлмоқда

Ўртасарой районининг маркази йилдан-йилга обод бўлиб кўркамлашиб бормоқда. Янги-янги кўп қаватли бинолар қад кўтармоқда. Шу йилнинг ўзида бир универмаг, пойафзал магазини ва бир ошхона қуриб битказилди. Янги ишга туширилган магазинлар ва ошхоналар район аҳолиси учун намунали хизмат қилмоқда. Бундан ташқари районда яна бир ошхона ва чойхона қуриб битказилди. Шу кунларда район марказида уч қаватли бино қурилмоқда.

Т. АЛИҚУЛОВ.

Пойафзалчи ҳаваскорлар

Тошкент 1-нчи пойафзал фабрикаси клубида бадиий ҳаваскорларнинг Бутуниттифоқ кўригига қизғин тайёргарлик олиб борилмоқда. Яқинда клубда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Қосимов раҳбарлигида 25 кишилик халқ чолғу асбоблари оркестри ва артистлар коллективи ташкил этилди.

Ўзбек рақсларини ўрганиш тўгараги ҳам мунтазам ишламоқда. Тўгаракка Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган артист А. Ардобус раҳбарлик қилмоқда. 55 кишидан иборат бўлган ўзбек-рус хори коллективининг репертуари янги ашулалар блан бойитилди. Яқинда бу хор коллективи янги программада пойафзалчиларга катта концерт қўйиб бериб, зўр муваффақиятга эришди.

Бадиий ҳаваскорлар тўгараги қатнашчиларининг маҳоратини оширишда сан'ат усталари блан ўтказилаётган учрашувлар катта роль ўйнаётир.

ШОАҲМАД ШОМАҲМУДОВГА ВА БАҲРИ АКРАМОВАГА ҲУКУМАТ МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

10 октябрьда, Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида Тошкент шаҳридаги М. И. Калинин номли артельнинг а'зоси Шоаҳмад Шомаҳмудовга ва унинг хотини Баҳри Акрамовага тантанали вазиятда ҳукумат мукофотлари топширилди. Улар болалар уйларидан 14 болани олиб тарбия қилганлар. Ҳукумат мукофотларини топшириш вақтида республика пойтахти меҳнаткашларининг кўп вакиллари ҳозир бўлдилар. Бу ерда ҳозир бўлганлар орасида Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари ва Литва ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ю. И. Палецкис ҳам бор эди.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. И. Илҳомова СССР Олий Совети Президиумининг Шоаҳмад Шомаҳмудов ва Баҳри Акрамовани «Ҳурмат Белгиси» орденлари блан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб беради.

СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. Р. Рашидов йиғилганларнинг қарсаклари остида мукофотланганларга «Ҳурмат Белгиси» орденларини топширади. Пионерлар шонли совет ватанпарварларига гулдасталар тақдим қиладилар.

Шоаҳмад Шомаҳмудов ва Баҳри Акрамова мукофотларни олиб, ўзларига э'тибор кўрсатганликлари учун Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик изҳор қиладилар.

Тошкент шаҳридаги 8-нчи сон мактаб ўқучиси Норой Нурмуҳамедова, Ш. Шомаҳмудов ва Б. Акрамованинг болалари ўқиётган 40-нчи сон мактаб директори Х. Тоғаев, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари И. Р. Арнаутов, Октябрь район партия комитетининг секретари Ш. Шоисломов мукофотланганларни қизғин табрикладилар. Улар Шоаҳмад Шомаҳмудов ва Баҳри Акрамовани ҳукумат мукофотлари блан чин қалбдан табриклаб, болаларни тарбия қилишдан иборат олижаноб ишда уларга келажакда янада муваффақиятларга эришувларини тиладилар.

Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлайди. У мукофотланганларга мурожаат қилиб бундай деди:

— Совет кишилари сизлар қилган ишни ватанпарварлик иши деб атадилар. Бу жуда тўғри. Совет кишисини тарбиялаш— кўнгил қўйиб, ғайрат ва илҳом блан ишлашни талаб қиладиган катта ва мураккаб, олижаноб ва юксак меҳнат ҳисобланади. Олим ва ғиштчининг, ғаллакор ва пўлат эритучининг, пахтакор ва нефтьчининг, врач ва кўмирчининг меҳнати бизлар учун қанча қадрли бўлса, давлатга ва халққа керакли бўлган бу меҳнат ҳам биз учун шунча қадрлидир. Москва ва Подольскдан, Ленинград ва Тошкентдан, Қозон ва Кривой Рогдан минг-минглаб совет кишилари Сизларга ўз табрикларини юбориб, Сизларга чуқур муҳаббат ва ҳурмат изҳор қилмоқдалар, чунки совет кишисининг энг яхши хусусиятлари — ўз гражданлик бурчини юксак даражада англаш, буюк инсонпарварлик, Ватанга фидокорона хизмат қилиш хусусиятлари Сизларда ўз ифодасини топган.

Ўртоқ Рашидов Ш. Шомаҳмудов ва Б. Акрамова чинакам пролетар интернационализм туйғуларини кўрсатдилар, деб та'кидлайди. Улар туфайли турли миллатларнинг болалари — руслар, ўзбеклар, украинлар, молдаванлар, қозоқлар оға-ини ва опа-сингил бўлиб қолдилар. Шомаҳмудовлар уйи уларнинг ҳаммаси учун яқин ва қадрли уй бўлиб қолди. Қуёш нурлари бир томчи сувда акс этганидек, Шомаҳмудовлар оиласида ҳам буюк социалистик Ватанимиз халқларининг бузилмас қардошлиги ўз ифодасини топди.

Ш. Р. Рашидов нутқининг охирида Шоаҳмад Шомаҳмудовни ва унинг хотини Баҳри Акрамовани ҳукумат мукофотлари блан қизғин табриклади, уларга ва уларнинг болаларига сиҳат-саломатлик, ишда ва ўқишда муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Илғорлар тажрибаси—оммага

Хрушчев номли колхознинг а'золари йил бўйи фидокорона ишлаб пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Бўз ерларда янги ташкил этилган бу колхознинг а'золари 365 гектар ердаги ғўзага агротехника қоидалари асосида ишлов бердилар ва мўл ҳосил етиштирдилар.

Илғорларнинг эришган ютуқларини қандай қўлга киритаётганликларини оммалаштиришда Гулистон район **«Коммунизм учун»** газетаси катта роль ўйнади.

Хрушчевлилар ғўза қатор ораларида қандай уюшқоқлик блан ишлаган бўлсалар, пахта йиғим-теримининг ҳозирги қизғин кунларида ҳам ана шундай намунали ишламоқдалар. Илғорларнинг даладаги мўл ҳосилни ҳеч нобуд қилмай тезроқ йиғиштириб олишда эришаётган ютуқлари ҳақида ҳар куни қувончли хабарлар келиб турипти.

«Коммунизм учун» газетасида «Илғорлар тажрибасини оммалаштириб, кўпмингчилар ҳаракатини кучайтирайлик!» деган чақириқ остида берилган материалларда Хрушчев номли колхоз а'золарининг йиғим-терим давридаги ишлари ҳақида ҳикоя қилинади. Колхоз бўйича кунига йиллик планнинг 2,5 процент миқдорида пахта топширилаётгани тўғрисида колхоз раиси Эшматовнинг, кўпминг килограммчиларнинг ўзаро мусобақада эришаётган ютуқлари ҳақида 4-нчи бригаданинг бошлиғи Йўлдошевнинг мақолалари босилган. Колхознинг ҳамма бригада ва звеноларида КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа порлоқ натижалар бермоқда. Теримчилар партия с'ездини ишлабчиқариш совғалари блан кутиб олиш учун курашиб бугун кечагидан ҳам яхшироқ ишламоқдалар. 4-нчи бригадада 15 минг килограммчилар кўпчиликни ташкил қилади. Теримчилар сентябрьда кунига бригада бўйича 4000 килограмм пахта терган бўлсалар, октябрьда эса кунига 5000 килограммга етказиб пахта термоқдалар. Бригаданинг ҳарбир теримчиси ўртача кунига 125 килограммга етказиб пахта термоқда. З. Даниёрова, Ҳ. Каримова каби илғорлар эса кунига 230—250 килограммдан пахтани хирмонга топширмоқдалар.

2-нчи бригаданинг илғор теримчиси ўртоқ Ф. Калашева пахтани тез теришдаги ўз тажрибаси ҳақида бундай деб ёзади:

«Мен кўпмингчилар ҳаракатига қўшилиб, мавсумда 15 минг килограмм пахта териб бериш мажбуриятини олдим. Теримга тушган биринчи кундан бошлаб, икки қўллаб теришга ҳаракат қилдим. Бирйўла икки эгатни териб, аввал ғўза тупининг пастидан юқорисига қараб териб чиқаман. Бунда битта ҳам очилган пахта қолмайди. Чаноқдаги пахтани олар эканман, панжаларимни чаноқнинг охиригача юбориб, тортиб оламан. Натижада бир дона чигит ҳам чаноқда қолмайди. Тонг ёриши бланоқ далага жўнаб то қоронғи тушиб, кўз қорайгунча пайкалдан чиқмай ишлайман. Ён-атрофга аланглаб гап-сўзлар блан машғул бўлмайман. Этагим иккита. Биринчи этагим тўлгандан кейин дарров уни ечиб, иккинчисини бойлаб оламан».

Колхозда теримчилар учун ҳамма шароит яратиб берилгани учун 110 теримчининг ҳаммаси кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб кунлик терим нормасини ошириб бажармоқдалар. Колхоз эса давлатга пахта топширишда район колхозлари ичида олдинги ўринда бормоқда.

«Теримчилар орасида ишнинг тўғри ташкил қилиниши, болали хотинларга яхши шароит яратиб берилиши орқасида,—деб ёзади «Красний Восток» колхози 7-нчи бригадасининг бошлиғи ўртоқ Ҳ. Маматқулов, — **бригадамизда нормасини бажармайдиган бирорта киши қолмади. Ҳарбир теримчининг иш унумини ошириш учун 2 киши пахта ташишга ажратиб қўйилди. Бу эса терилган пахталарни пешма-пеш қуритиб, шу куннинг ўзида топширишга имкон бермоқда».**

Газета «Партия ташкилотлари социалистик мусобақа ташкилотчисидир» деган бошмақоласида та'кидлаб ўтишича Молотов номли, Свердлов номли, «Красная заря» колхозларининг бошланғич партия ташкилотлари кўпминг килограммчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни ҳарқачонгидан ҳам кучайтириб, илғор теримчиларнинг бой тажрибаларини кенг оммалаштирмоқдалар. Бу соҳада агитациянинг барча турларидан моҳирлик блан фойдаланилаётир. Айниқса Свердлов номли колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Петр Ан)нинг иши диққатга сазовордир. Колхозда 7 дала шийпони бор. Кўркам қилиб безатилган дала шийпонларида терим сур'атини оширишга чақиручи шиор, плакатлар осиб қўйилган, радиоприёмниклар ишлаб турипти. Бригадаларнинг агитаторлари дам олиш пайтида овқатланишгача бўлган вақт ичида терилган пахтанинг миқдорини ва ҳарбир теримчининг неча килограммдан пахта териб қўйганини айтиб беришади.

Оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларнинг кучайтирилиши терим сур'атини тезлаштирди ва тез кунда пахта териш нормасини 2 баравар бажаручиларнинг сони 200 кишига етишига сабаб бўлди. «Коммунизм учун» газетаси илғорларнинг иш тажрибаларини кенг тарғиб қилиш блан бирга, ички резервларни ишга солмаётган ва терим сур'атини ҳамон кучайтирмаётган Фрунзе номли, Пушкин номли колхоз раҳбарларининг ишидаги жиддий камчиликларни очиб ташлади. Фрунзе номли колхоз правлениеси (раиси Орипов) ва партия ташкилоти (секретари Усанбоев) теримчилар орасида ҳалигача социалистик мусобақа шартномаси тузиб чиқмаган, илғор теримчиларнинг иш тажрибаси кенг ёйилмаётир. Далада болалар боқчалари намунали ташкил қилинмаган. Колхоз раҳбарлари соатлик график асосида пахта териш ҳақида кўп гапирадилар, лекин уни теримчилар ўртасида кенг жорий қилишда ташкилотчилик қилмадилар. Теримчилар орасида ишга кеч чиқиш, нормани бажармай даладан қайтиш фактлари тез-тез учраб турипти. Газетанинг уқтиришича бу колхозда хом пахталарни териш, пахтани тоза термай чаноқда қолдириш каби ҳунук фактлар учраб турипти. Аммо бу аҳвол колхоз раҳбарларини ташвишга солмаётир.

«Коммунизм учун» газетаси редакциясининг ходимлари ишни планли ташкил қилиб, тез-тез колхозларда бўлиб турадилар. Газетада теримчиларга бағишланган ше'рлар, уларнинг ҳаётини тасвирловчи материаллар мунтазам босилиб турипти. Газетада «Илғорлар минбари» рубрикаси ташкил қилинган.

Илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш, қолоқларнинг ишидаги камчиликларини ўз вақтида кўрсатиш — пахта йиғим-теримини тезлаштиришда катта аҳамиятга эга эканлигини тушунган «Коммунизм учун» газетасининг ходимлари маҳаллий фактлардан тўла фойдаланган ҳолда газетанинг ҳарбир сонини ўқимишли чиқиши учун ҳаракат қилмоқдалар.

Колхозларда пахтани териш ва давлатга топширишни янада кучайтиришда кўпроқ илғорлар тажрибасини пропаганда қилиб, кунлик графикни бажармаётган, ғанимат кунларни қўлдан бой бериб қўяётган беғам колхоз раҳбарларининг ишидаги камчиликларни юз хотир қилмай очиб ташлаб, териш сур'атини тўхтовсиз оширишга яқиндан ёрдам бериш керак. Бу газетанинг шу кунлардаги энг муҳим вазифасидир.

Пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишда пахтакорларга амалий ёрдам бериш—шаҳар меҳнаткашларининг ватанпарварлик бурчи!

Областимизнинг колхоз ва совхозларида пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда. Шаҳар меҳнаткашлари пахта тайёрлашнинг энг мас'улиятли ана шу кунларида етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда пахтакорларга амалий ёрдам беришни ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб билмоқдалар.

Биз бу саҳифада Тошкент шаҳар Марказий район меҳнаткашларининг Пискент район колхозчиларига бераётган ёрдамлари тўғрисида материаллар босаётирмиз.

☆ ☆

Шаҳар меҳнаткашларидан миннатдормиз

КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш тўғрисидаги қарорларидан илҳомланган колхозимиз а'золари 1000 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 23 центнердан ҳосил етиштириш учун йилбўйи зўр ғайрат блан меҳнат қилдилар. Фидокорона меҳнат натижасида ҳамма бригадаларда деярлик давлат шартномасида кўзда тутилган миқдордан анча кўп ҳосил етиштирилди.

Пахтачилик юзасидан Тошкентда ўтказилган кенгаш кўрсатмаларини бажаришга биз катта э'тибор бердик. Пахта майдонининг 800 гектарига квадрат-уялаб, торқаторлаб чигит экилди ва ҳар гектар ерга ўтган йиллардагига қараганда 10—15 минг кўчат ортиқ жойлаштирилди. Ғўза қатор оралари 3 марта кўндалангига культивация қилинди. Сергей Коломиец, Қўчқор Йўлдошев механик бўлган трактор бригадалари ғўзани ўз вақтида парвариш қилишда бизга катта ёрдам бердилар.

Бизда ишчи кучи кам. Шунинг учун етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда катта қийинчиликлар рўй берар эди. Бу йил эса пахтамизнинг бир қисмини машинада терамиз. Терим машиналари ишлаб турипти. Лекин, кўп участкаларда ғўзалар бўйдор бўлиб, шохлари бир-бирига киришиб кетганликдан бу участкаларда машина блан пахта териш имконияти бўлмай қолди. Худди ана шундай вақтда бизга шаҳар меҳнаткашлари биродарлик ёрдами учун қўл чўздилар. Ўзбекистон геология бошқармасидан, главрибпром, Алоқа министрлигидан юзларча ишчи ва хизматчилар колхозимизга чиқиб келдилар. Шаҳар меҳнаткашларининг бу ватанпарварлик ташаббуси колхозимиз а'золарини бениҳоя хурсанд қилди.

Биз шаҳардан ёрдамга чиққан меҳнаткашларга яхши маданий-маиший шароит яратиб бердик. Уларнинг ҳаммаси иссиқ ва ёруғ уйларга жойлаштирилди. Ҳарқайси муассаса ва корхона коллективлари учун етарли миқдорда озиқ-овқат маҳсулотлари берилади.

Шаҳар меҳнаткашлари ёрдамга чиққандан кейин йиғим-терим сур'ати сезиларли даражада кучайди. Биз ўз кучимиз блан йиллик планнинг бир ярим процентидан ошириб пахта топширолмаётган эдик. Ҳозирги кунларда 2 ва 2,5 процент миқдорида пахта топшираётирмиз. Колхозимиз 6-нчи октябрьгача 368 тонна пахта топшириб, йиллик планни 64 процент бажарди.

Колхозимизда мингкилограммчилар ҳаракати тобора қизғин тус олмоқда. Гулсара Исматова, Зуҳра Омонқулова, Тўхта Хайдарова, Ҳалима Қодирова каби теримчиларимиз мавсум бошидан бери 7—8 минг килограммдан пахта териб топширдилар.

Шаҳар меҳнаткашларининг айрим вакиллари ҳам меҳнатда ўрнак кўрсатмоқдалар. Геология бошқармаси ходимларидан ўртоқ Абдураззоқов беш кунда 363 килограмм, Ф. Когай 316 килограмм, Т. Рижева ва Т. Жалоловалар 322 килограммдан пахта териб бердилар. Ёрдамга келган меҳнаткашлар тартиб-интизомда намуна бўлмоқдалар ва уларнинг кўпчилиги терим нормасини ошириб бажармоқда.

Биз йиллик пахта тайёрлаш планини Улуғ октябрь байрами — 7 ноябрьгача бажаришни мўлжаллаган эдик. Шаҳар меҳнаткашлари ёрдамга чиққандан кейин, уларнинг иш натижасини кўриб, мажбуриятимизни қайтадан муҳокама қилдик ва давлат пахта тайёрлаш планини 25 октябрьгача бажаришга қарор қилдик. Биз ишимизга биродарларча ёрдам бераётган шаҳар меҳнаткашлараридан жуда миннатдормиз.

А. ҚОДИРОВ.

Калинин номли колхоз раиси.

Терим нормасини ошириб бажармоқдаман

Бизнинг завод коллективи етиштирилган мўл пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда Пискент район колхозчиларига ёрдам беришга аҳд қилганда, мен биринчилар қаторида бу ватанпарварлик ташаббусини ма'қуллаб, теримда қатнашишга хоҳиш билдирдим.

Биз, Молотов номли колхозга келиб тушдик. Колхоз правлениеси бизни иссиқ уйларга жойлаб, озиқ-овқат маҳсулотлари блан та'минлади. Биз теримга киришдик.

Биз ўз коллективимиз блан эртадан-кечгача далада бўламиз. Қоплар пахтага тўлади. Овқат ҳам пайкал тепасида пиширилади. Пахта терамиз, дам оламиз, овқатланамиз, яна теримга тушамиз...

Мен теримга тушган дастлабки кунларда нормани бажаролмас эдим. Эпчил теримчиларнинг иш усулини қунт блан ўргандим. Энди ҳар кун нормани ошириб бажармоқдаман.

Биз ишлаётган Молотов номли колхозда шаҳар меҳнаткашларидан юзларча кишилар ишламоқда. Терим қизғин давом этмоқда. Мен келганимиздан бери минг килограммдан ортиқ пахта тердим.

Молотов номли колхоз а'золари 730 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 23 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олганлар. 6-нчи июльгача йиллик план 65,2 процент бажарилди. Колхозчилар ва биз йиллик планни 20 октябрьгача бажариш учун курашаётирмиз.

Н. ЧЕРНЕУСЕНКО,

Тошкент авторемонт заводининг ишчиси.

Марказий район пишчеторг шаҳардан чиққан теримчиларни узлуксиз озиқ-овқат маҳсулотлари блан та'минламоқда. **Суратда:** теримчилар кўчма дўкондан ўзларига керак бўлган нарсаларни сотиб олмоқдалар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ходимлари Жданов номли колхозда пах-та термоқдалар. Суратда (чапдан ўнгга): **З. Попова, В. Платонов, Т. Кирьянова, М. Николаева,** 9-нчи бригаданинг энг яхши теримчиси **Т. Турсунова** ўртоқлар.

Шон-шараф иши

☆

Х. ҒУЛОМОВ

Марказий район партия комитетининг секретари

☆

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати мамлакатда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва халқ фаровонлигини ошириш тўғрисида доимий ғамхўрлик кўрсатмоқда. Партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш тўғрисидаги қарорлари бу жиҳатдан жуда катта аҳамиятга эгадир.

Ишчилар синфининг қишлоққа ёрдамини кучайтиришга партиямиз ҳамиша катта э'тибор бериб келмоқда. Партиямизнинг қолоқ район ва колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажаришда шаҳар меҳнаткашларининг қишлоққа берадиган ёрдами катта аҳамиятга эгадир.

Тошкент шаҳар Марказий район корхоналари ва муассасаларининг коллективлари ўтган йил Пискент районидаги колхозлар ва икки МТСни оталикка олган эдилар. Шундан буён қолоқ ва камқувват колхозларга ёрдам бериш юзасидан анча ишлар қилинди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Тошкент қишлоқ-хўжалик институти ва қишлоқ хўжалиги блан бевосита алоқадор бўлган бошқа илмий-текшириш муассасаларининг коллективлари пахтачиликни яхши биладиган мутахассисларни Пискент районига юбориб, ғўза парваришини агротехника қоидаларига мувофиқ ташкил этишда колхозчиларга яқиндан ёрдам бердилар. Корхона ва муассасалар ўз автомашиналари блан колхозларга мингларча тонна уруғлик ва ўғит ташиб бердилар. Ҳозирги вақтда ўнларча автомашиналар пахта ташимоқда.

Колхозларда дала шийпонларини жиҳозлаш ва безатиш ишларига 16 ташкилот қатнашди. Бунинг учун районга 17 рассом юборилди ҳамда турли темаларга бағишланган 12 фотогазета чиқариб берилди. Ўзбекистон Совет рассомлари союзи Жданов номли колхоз клубини жиҳозлаш ва безашда яқиндан қатнашмоқда.

Марказий район партия комитетининг лекторлари, сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият а'золари колхозларга чиқиб, табиий, сиёсий ва илмий темаларда 58 лекция ўқидилар.

Колхозчиларга бадиий хизмат кўрсатишда ҳам бирмунча ишлар қилинди. Ўзбекистон ССР давлат филармонияси, Навоий номли, Муқимий номли театрларнинг артистлари ва корхоналарнинг бадиий-ҳаваскорлик тўгараклари, джаз оркестр ва кўчма кино тез-тез колхозларга чиқиб, концертлар бермоқдалар, кино-картиналар кўрсатилмоқда. Кейинги ойларда колхозчи ва механизаторларга 28 марта концерт берилди.

Шаҳар корхоналарининг коллективлари социалистик мусобақа ишларини ташкил этиш, колхозларда ҳисобот ишларини яхшилаш, деворий газета ва «Жанговар варақа»ларда илғорларнинг тажрибасини кенг ёйишда ҳам колхоз партия ва совет ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Пискент районининг пахтакорлари КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қишлоқ хўжалигини тез сур'атлар блан ривожлантириш тўғрисидаги тарихий қарорларидан илҳомланиб, пахтачиликда янги — прогрессив усулларни қўлланиб, бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Районни қолоқликдан чиқариш ва давлат пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажариш учун тегишли замин ҳозирланди.

Марказий район меҳнаткашлари етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмай ўз вақтида йиғиб-териб олишда ҳам район колхозчиларига ёрдам беришга киришдилар. Саноат корхоналари ва жамоат ташкилотларидан икки мингдан ортиқ киши Пискент районига борди. «Ўзбекэнерго» ва авторемонт заводи коллективлари, Ўзбекистон Маҳаллий ва ёқилғи саноати министрлиги корхоналари, геология бошқармаси ва бошқа бирқанча ташкилотларнинг коллективлари йиғим-теримда актив қатнашиб, ўз ватанпарварлик ташаббуслари блан колхозчиларни хурсанд қилмоқдалар.

Колхозчи-теримчиларнинг илғор иш методларини ўрганган юзларча шаҳар меҳнаткашлари терим нормасини ошириб бажармоқдалар. Навоий номли давлат халқ кутубхонасининг ходимларидан А. Зарипова, Н. Муҳаммедова ўртоқлар, Навоий номли театр коллективининг вакили Н. Ершова, коммунист А. Серова ва бошқалар ҳар кун 70—90 килограммгача пахта териб топширмоқдалар. Ўнларча теримчилар ҳозирданоқ 1000 килограммдан ошириб пахта тердилар. Гидропроект, тез ёрдам станцияси, Таштрам ва Озиқ-овқат саноати министрлигининг коллективлари айниқса яхши ишламоқдалар.

Пискент колхозчиларига пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишга ёрдамлашиш учун чиққан шаҳар меҳнаткашлари яхши маиший-маданий шароит яратиб берганлари учун район ташкилотлари ва колхоз правлениеларидан миннатдорлар. Ёрдамга чиққан аҳоли иссиқ уйлар ва етарли миқдорда озиқ-овқат маҳсулотлари блан та'минланган. Уларнинг маданий дам олиши учун ҳам алоҳида ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Колхоз правлениелари шаҳар меҳнаткашларининг терган пахталари учун ўз вақтида иш ҳақи тўламоқдалар. Кўчма кутубхоналар ва магазинлар теримчиларга хизмат кўрсатмоқдалар.

Пахтачилик — ўзбек халқининг шон-шараф ишидир. Республикамизнинг бирнеча йилдан бери пахта тайёрлаш планини бажармаётганлиги колхоз-совхоз пахтакорлари блан бир қаторда шаҳар меҳнаткашларини ҳам ташвишлантирмоқда.

Бу йил пахтачиликда энг янги усуллар кенг қўлланиб, механизациядан унумли фойдаланилгани натижасида мўл ҳосил етиштирилди. Энди барча ҳосилни сра нобуд қилмай йиғиб-териб давлатга топшириш республика меҳнаткашларининг шарафли бурчидир. Бунинг учун ишчи кучи етишмайдиган ва камқувват колхозларга шаҳар меҳнаткашлари ёрдам беришлари лозим. Марказий район меҳнаткашлари колхоз ва МТСларга оталик ишларини кучайтириб, КПСС XX с'езди ва Ўзбекистон Компартияси XIII с'ездини меҳнат соҳасида янги муваффақиятлар блан кутиб оладилар.

ҚИЗҒИН КУНЛАР

Ўзбекистоннинг пахта далалари йиғим-терим мавсумида гўзал ва илҳомбахш бўлади. Далалар жигарранг тусга кирган, пайкалларда оппоқ пахталар очилиб ётипти. Иссиқ қуёш ва аста эсаётган шабада киши танасига роҳат бағишлайди. Далага қараб кўз тўймайди: ҳамма пайкалларда теримчи қизлар, ўспирин йигитлар. Бир умр пахтачилик блан шуғулланиб, соч-соқолига пайкалда оқ тушган эркак ва аёллар ҳам кўп. Биров пахта термоқда, биров хирмонда пахта қопламоқда, дала йўлларида машина ва аравалар тинмай қатнамоқда. Улар пахта ташимоқда. Ён-атрофга назар ташлаб, завқланасан, киши. Йиғим-терим палласи, ҳаёт қайнамоқда.

Пискент районида ана шундай!

Биз Сталин номли колхознинг Мамадали Сафарматов бошлиқ 7-нчи бригадаси даласидамиз. Бу бригада 35 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 18 центнердан пахта топшириши керак эди. Комсомол Сафарматов пахтачилик юзасидан Тошкентда ўтказилган кенгашнинг материалларини пухта ўрганиб чиқди. Олимлар ва тажрибали пахтакорларнинг янги агротехника усуллари тўғрисидаги фикрларини мулоҳаза қилиб кўрди. Пахта экиладиган ерининг ҳаммасини кузда шудгор қилдириб, яхоб берди. У, киши блан тинмади. Бригада а'золари блан бирга ер устига маҳаллий ўғит ташиди.

Кўкламги экиш уюшқоқлик блан ўтказилди. Бутун пахта майдонига чигит 45x45 сантиметрли қилиб, квадрат шаклда экилди.

— Нима учун илгарироқ шу усулни қўлланмаган эканмиз, — дейди Сафарматов, — Пискент ерида ҳам шунчалик ҳосил етиштириш мумкин экан-ку!

Дарҳақиқат квадрат-уялаб чигит экиш Пискент райони учун пахта ҳосилини кўтаришда революцион метод бўлди. Районнинг 10.300 гектар майдонига экин торқаторлаб экилди, ғўза қатор оралари 7 минг гектар ерда узунасига ва кўндалангига трактор блан культивация қилинди. Бунинг натижасида ғўзаларни ғумай босмади, ғўза эркин ўсиб, серҳосил бўлди.

— Биз ғўза қатор ораларини 4 марта кўндалангига культивация қилдик, — дейди Мамадали, — кўп чопиқ қилишга эҳтиёж қолмади, меҳнат куни кўп тежалди.

Биргина бу бригадада эмас, ҳамма колхозларда ҳам механизация кенг қўлланилди, қўл меҳнати кам сарфланди. Ишчи кучлари кам бўлган Пискент райони учун бунинг аҳамияти жуда катта эди.

Партия ва ҳукуматнинг кундалик ғамхўрлигидан илҳомланган район колхозчилари ва механизаторлари фидокорона меҳнат қилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда кенг майдонларда қизғин меҳнат давом этмоқда.

Пискент райони биринчи марта пахта тайёрлашда илғорлар қаторидан жой олди.

— Сентябрь ойининг охирги кунларида пахтамиз шунчалик очилиб кетдики, — дейди Сафарматов, — бунча пахтани қандай териб улгурамиз, деб ташвишландим. Лекин...

Мамадали Сафарматов узоқ пайкалларда пахта тераётган теримчиларга назар ташлаб, кулди:

— Лекин беҳуда ташвишланган эканман, ёрдамчилар келиб қолишди...

Ҳа, ёрдамчилар келиб қолишди.

Тошкент шаҳрининг Марказий район корхоналари ва муассасаларининг коллективлари Пискент районининг колхоз ва МТСларини оталикка олган эдилар. Экиш вақтида ҳам, ғўза парваришида ҳам оталиклар колхоз ва МТСларга катта ёрдам бердилар. Мана энди пахта пишиб, йиғим-терим бошланган қизғин кунларда шаҳар меҳнаткашлари яна биродарларча ёрдам қўлини чўздилар.

Сафарматов бригадасида босмахона ишчилари, Навоий номли театр ходимлари пахта термоқдалар. Улар келгандан кейин терим сур'ати шу қадар кучайдики, Мамадали Сафарматов 3 октябрьда йиллик пахта тайёрлаш планининг 101 процент бажарилгани ҳақида рапорт беришга муяссар бўлди.

Бу бригадада терилмаган пахта ҳали кўп.

— Биз ҳосилни мўлжаллаб кўриб, ҳар гектардан 35 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олдик, — дейди Мамадали.

Пискент ерларида ҳечқачон бунчалик юқори ҳосил етиштирилмаган эди.

Пискент районининг колхозчилари давлат пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариш, мамлакатга қўшимча равишда мингларча тонна пахта топшириш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар. Пахта ҳосилини нобуд қилмай, ўз вақтида йиғиб-териб олишда уларга шаҳар меҳнаткашлари ҳам катта ёрдам бермоқдалар.

Пахта терилмоқда, қопланмоқда, ташилмоқда, давлатга топширилмоқда.

Наби ЮСУФИЙ.

☆ ☆

Пахтакорларга амалий ёрдам

Тошкент шаҳар Марказий район меҳнаткашларининг мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда пахтакорларга ёрдам бериш тўғрисидаги ташаббусини бизнинг министрлик коллективи қизғин ма'қуллади. Биз ўтган йилларда ҳам йиғим-терим даврида коллектив бўлиб чиқиб, колхозчиларга катта ёрдам берган эдик.

Биз биламизки, бу йил Ўзбекистон колхозчилари ва совхоз ишчилари пахтачиликда прогрессив усулларни кенг қўллаб, ғўза парваришида агротехника қоидаларига қат'ий риоя қилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Айрим колхозларда ишчи кучлари етишмагани учун ҳосилни йиғиб олишда катта қийинчиликлар рўй беради. Ҳатто, ўтган йилларда ёғингарчилик ва совуқ тушиб қолиши натижасида бирқанча ҳосил йиғиштирилмай қолганлиги ва нобуд бўлганлигини биламиз. Шунинг учун барча ҳосилни нобуд қилмай йиғиб олиш ва давлатга топширишда шаҳар меҳнаткашларининг пахтакорларга ёрдами катта аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон алоқа министрлигининг бошқармалари ва бўлимларида пахта теримига чиқишга хоҳиш билдирган кишилар жуда кўп бўлди. Биз радио тармоқлари қуриш бошқармаси ходимлари Пискент районига чиқдик. Бизни шу нарса хурсанд қилдики, бу йил далаларда ҳосил мўл бўлипти. Дарҳақиқат район колхозчилари ва механизаторлари фидокорона меҳнат қилиптилар.

Биз Калинин номли колхознинг ўртоқ Т. Тожиева бригадасида теримга тушдик. Бу бригаданинг ҳамма ерига чигитлар квадрат-уялаб, торқаторлаб экилган. Шунинг учун ҳосил мўл. Пахта майдонига қараб, кишининг ҳаваси келади. Мен илгари бунчалик бўлиқ ва серҳосил пайкалларни кўрмаган эдим.

Бригада кундалик терим нормаси 60 килограмм экан. Кўпгина теримчилар бу нормани 2—3 баравар ошириб бажараётган эканлар. Лекин, куч етишмаганидан ўртоқ Тожиева бригадаси пахта тайёрлашда орқада қолипти. Колхозчилар бизни кўриб жуда қувондилар, меҳмондўстлик блан кутиб олдилар.

Биринчи кунги ишимизни якунладик. Бошқарма бухгалтерларидан А. С. Афанасьева, Р. Я. Горелова ўртоқлар 72 килограммдан, алоқа навбатчиси К. Тибенков 73 килограмм, қурувчилар бригадири Л. И. Смирнов 70 килограмм, ишчи И. С. Гокоров 72 килограмм пахта терганликлари аниқланди. Коллективимиздан фақат икки киши нормани бажаролмади. Кейинги кунларда эса нормани ошириб бажариш одат тусига кириб қолди. Ёрдамга чиққан кўпчилик теримчиларимиз ҳозирданоқ 1000 килограмм ва ундан ошириб пахта териб топширдилар.

Бизнинг меҳнатимизни колхоз правлениеси муносиб қадрламоқда. Кўпгина теримчилар бешкунлик терган пахталари учун 160—180 сўмгача нақд пул олдилар.

Тожиева бригадаси йиллик планни 20 октябрьгача бажариш мажбуриятини олди. Бу шарафли ишга биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшмоқдамиз.

Я. ЛИНЧЕВСКИЙ,

Алоқа министрлиги ходими, теримчилар бригадасининг бошлиғи.

Медицина хизматини яхшилаймиз

Пахтакорларнинг ҳалол меҳнати блан етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишга медицина ходимлари ҳам шарафли ҳисса қўшадилар. Улар аҳолининг соғлиғини сақлашда катта роль ўйнайдилар.

Пахта йиғим-терими қизғин давом этаётган ҳозирги кунларда врач ўртоқ Умаров бошчилигидаги Керовчи касалхонаси яхши ишламоқда. Бу касалхонанинг фельдшерлари Исмоилова ва Сосунова ўртоқлар ҳар кун дала шийпонларида ва пахтачилик бригадаларида бўлиб, теримчилар ва механизаторларга медицина ёрдами кўрсатмоқдалар.

Калинин номли колхоз ҳузуридаги медицина пунктининг мудири ўртоқ Закиева, «XIX партс'езд» колхозининг фельдшери ўртоқ Колесникова, шунингдек Ленин номли колхоз фельдшери ўртоқ Аблаева ва бошқа ўнларча медицина ходимлари ҳамма вақт далада бўлиб, колхозчиларга медицина хизмати кўрсатишда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Район аптекаси (мудири ўртоқ Ёгоров) 12 аптека пунктлари ташкил қилиб, колхозчиларга зарур дори-дармонлар етказиб бермоқда.

Пискент районининг колхозчиларига Марказий район медицина ходимлари катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Улар районда рентген аппарати ўрнатдилар. Қисқа бир муддат ичида 6 мингдан ортиқ колхозчи рентген текширишидан ўтказилди.

Шунингдек, райондаги медицина соҳасининг илмий ходимлари маҳаллий врачлар ва фельдшерларга консультациялар бермоқдалар, улар блан даволашнинг янги усуллари тўғрисида инструктажлар ўтказаётирлар.

Биз оталиқдаги колхоз ва МТСларга медицина ёрдамини давом эттириб, районда пахта тайёрлаш планининг муваффақиятли бажарилишига тегишли ҳисса қўшамиз.

Б. ҚОСИМОВ,

район Совети соғлиқни сақлаш комиссиясининг раиси, «Тошсовет» касалхонасининг бош врачи.

Суратда: Теримчилар шаҳарга ўз қариндошларига ёзган хатларини олиб бориб топшириш учун шофер **Н. Попова**га топширмоқдалар.

В. Салов фотолари.

Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг ГДРда бўлиши

БЕРЛИН, 8 октябрь. (ТАСС). ГДРнинг олти йиллиги байрамида қатнашиш учун келган Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг раҳбари, КПСС Марказий Комитетининг секретари ва президиум а'зоси ўртоқ М. А. Суслов, ҳукумат делегациясининг а'золари — СССР химия саноати министри ўртоқ С. М. Тихомиров ва СССРнинг ГДРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси ўртоқ Г. М. Пушкин бугун Науэн районига (Потсдам округи) бордилар. Делегация Кноблаухдаги қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативини, Ваховдаги машина-трактор станциясини ва Маркедаги қишлоқ жамоаси халқ имениесини бориб кўрди. Совет ҳукумат делегацияси Науэнга борган вақтда ГБСП Марказий комитетининг биринчи секретари, ГДР бош министрининг ўринбосари ўртоқ В. Ульбрихт делегацияга ҳамроҳ бўлди.

* * *

Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи М. А. Суслов ва унинг ҳамроҳлари Кноблаухдаги қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативида кооператив а'золари блан учрашдилар. Кооператив раиси О. Клебе суҳбат вақтида кооператив хўжалигининг турли тормоқлари қандай ривожланаётганлиги тўғрисида меҳмонларга сўзлаб берди. Ўртоқ М. А.Суслов кооператив правлениеси а'золаридан уларнинг ишларини батафсил суриштириб билди. Суҳбат тамом бўлганидан кейин меҳмонларга чорвачилик фермаси, шунингдек кооператив а'золарининг янги уйлари кўрсатилди.

Ўртоқ М. А. Суслов Кноблаухдаги қишлоқ хўжалик ишлабчиқариш кооперативидан кетиш вақтида ўз теварагига тўпланган кооператив а'золарига мурожаат қилиб, бу кооператив яхши қишлоқ хўжалик асосига эга эканлигини та'кидлади ва кооператив а'золарининг ўз ишларида бундан буён ҳам муваффақият қозонишларини тилади.

Совет ҳукумат делегацияси Ваховдаги МТСга бориш йўлида Кноблаух кооперативига қарашли картошка далаларидан бирига тўхталиб ўтди. Бу ерда меҳмонлар Совет Иттифоқидан олинган картошка йиғиш машиналарининг ёрдами блан картошкани йиғиштириб олиш ишлари блан танишдилар.

Совет ҳукумат делегациясининг а'золари Ваховдаги машина-трактор станциясида ремонт ишхонасини кўрдилар ва станция ходимлари блан суҳбат қилдилар. М. А. Суслов суҳбат вақтида республика қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда МТС ғоят катта роль ўйнаётганлигини кўрсатди ва станция ходимларининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида янги муваффақиятларга эришишларини тилади.

Хўжалик ходимларининг илтимосига мувофиқ, М. А. Суслов ва С. М. Тихомиров ўртоқлар МТСнинг ҳурмат дафтарига шу сўзларни ёзиб қолдирдилар:

«МТС ходимларига қизғин салом.
Совет ҳукумат делегацияси
1955 йил 8 октябрь».

Ўртоқ М. А. Суслов ва унинг ҳамроҳлари МТСдан жўнаб кетиш олдидан шуерда тўпланган мактаб ўқучилари блан суҳбат қилдилар. Мактаб ўқучилари хайрлашиш вақтида ўртоқ М. А. Сусловга пионерларнинг ҳаворанг галстугини тақдилар.

Меҳмонлар халқ имениесида хўжалик иморатларини ва чорвачилик фермасини кўздан кечирдилар, имение ходимлари блан суҳбат қилдилар. Имение коллективи номидан ўртоқ М. А. Сусловга суратли китоб совға қилинди. Бу китоб шу корхона хўжалигининг ривожланишига бағишланган.

* * *

Совет ҳукумат делегациясининг раҳбари ўртоқ М. А. Суслов ва делегация а'зоси ўртоқ С. М. Тихомиров Берлинга қайтиб келганларидан кейин Унтер ден Линдендаги Маркс — Энгельс виставкасини бориб кўрдилар. ГБСП Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'зоси Ф. Эльснер ва СССРнинг ГДРдаги элчихонасининг биринчи маслаҳатчиси А. Л. Орлов улар блан бирга бордилар.

Виставка директорининг ўринбосари Э. Ульман изоҳат бериб турди.

Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг раҳбари М. А. Суслов Берлиндан жўнаб кетди

БЕРЛИН, 9 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси ташкил этилган куннинг олти йиллиги байрамида қатнашган Совет Иттифоқи ҳукумати делегациясининг раҳбари, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари ва президиум а'зоси М. А. Суслов бугун Берлиндан Москвага жўнаб кетди.

Берлиндаги Шенефельд аэродромида М. А. Сусловни Германия Демократик Республикасининг бош министри О. Гротеволь, ГБПС Марказий комитетининг биринчи секретари ва ГДР бош министрининг ўринбосари В. Ульбрихт, ГДР Халқ палатаси раисининг биринчи ўринбосари Г. Матерн, бош министр ўринбосарлари Л. Больц, Г. Рау, О. Нушке, П. Шольц Г. Лох, ГБСП Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари Ф. Эльснер, К. Ширдеван, Германия Коммунистик партияси Марказий правлениесининг биринчи секретари М. Рейман, эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг раиси Г. Варнке, ГБСП Катта Берлин ташкилотининг биринчи секретари А. Нейман, ГБСП Марказий комитетининг секретарьлари А. Норден, Г. Циллер ва К. Хагер, Германия Демократик Республикасининг министрлари, демократик партияларнинг ва оммавий ташкилотларнинг кўзга кўринган арбоблари ва ГДР ташқи ишлар министрлигининг мас'ул ходимлари кузатиб қолдилар.

Совет Иттифоқи ҳукумати делегациясининг раҳбари М. А. Сусловни СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Г. М. Пушкин, СССР химия саноати министри С. М. Тихомиров, халқ демократияси мамлакатларидан бирқанчасининг ҳали Берлинда бўлган ҳукумат делегациялари а'золари, дипломатия корпусининг а'золари кузатиб қолдилар.

Аэродромда кузатиб қолганлар орасида СССРнинг ГДРдаги элчихонасининг биринчи маслаҳатчиси А. Л. Орлов, элчихона маслаҳатчилари Е. П. Питовранов, С. Т. Аставин, Германиядаги совет қўшинлари группаси қўмондонлигининг вакиллари бор эди.

Аэродромда Совет Иттифоқи ҳукумат делегациясининг бошлиғи шарафига фахрий қоровул қўйилди ва СССРнинг ҳамда Германия Демократик Республикасининг давлат гимнлари ижро этилди.

М. А. Суслов аэродромда қуйидаги сўзларни айтди:

Ўртоқ бош министр, ўртоқлар ва дўстлар!

Берлиндан кетатуриб, бизни самимий кутиб олганликлари учун Совет Ҳукумат делегацияси номидан Германия Демократик Республикаси Ҳукуматига ва Берлин меҳнаткашларига чин кўнгилдан ташаккур билдираман. Биз ажойиб кишилар блан — Германия Демократик Республикасида социализм қураётган кишилар блан бўлган учрашувларимиз тўғрисидаги ёрқин таассурот блан жўнаб кетмоқдамиз.

Сизларга ва сизлар орқали Республиканинг ҳамма меҳнаткашларига янги ҳаёт қуришда янгидан-янги ютуқ ва муваффақиятлар тилаймиз.

Германия Демократик Республикаси мустаҳкамлансин ва яшнасин!

Яшасин совет ва герман халқлари ўртасидаги дўстлик!

Азиз дўстлар, хайр!

Чехословакиянинг СССРдаги элчиси Я. Вошаглик ҳузурида зиёфат

СССР Олий Советининг делегацияси яқинда Чехословкияга жўнаб кетиши муносабати блан Чехословакия Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Я. Вошаглик 9 октябрьда зиёфат берди.

Зиёфатда делегация раҳбари — СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари ва РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. П. Тарасов бошчилигида СССР Олий Совети делегациясининг а'золари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда меҳмонлар орасида СССР Ташқи Ишлари Министрининг ўринбосари В. А. Зорин, СССР Ташқи Ишлар министрлиги 4-нчи Европа бўлими мудирининг вазифасини бажарувчи П. Г. Крекотен ва бошқалар ҳам бор эди.

Зиёфат вақтида Элчи Я. Вошаглик ва М. П. Тарасов нутқ сўзладилар.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

Сенат сессиясининг очилишида Эрон шоҳи нутқ сўзлади

ТЕҲРОН, 9 октябрь. (ТАСС). Кеча Эрон сенатининг сессияси очилди. Шу муносабат блан Эрон шоҳи сенатда нутқ сўзлаб, жумладан, қуйидагиларни айтди:

«Мамлакатдаги умумий аҳволни яхшилаш соҳасида ўтган йили самарали тадбирлар кўрилди. Шу давр ичида қониқарли ва кўнгилдагидек воқиалар бўлиб ўтдики, бу воқиалар Эрон блан бошқа мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни яхшилашга ёрдам бермоқда. Буерда Совет ҳукумати блан чегара ва молия масалаларининг ҳал этилганлигини, шунингдек СССР блан дўстлигимиз асосларининг мустаҳкамланганлигини кўрсатиб ўтиш мумкин. Ана шу дўстлик асосларининг мустаҳкамланганлиги натижасида шу дўст қўшни мамлакатдан таклифнома олдик».

Шоҳ король Сауднинг Эронга келганлигини, Туркия президенти Жалол Баярнинг Эронга қилган сафарини ва шоҳнинг Ҳиндистонга бориш тўғрисида таклифнома олганлигини бошқа муҳим ва қувончли воқиалардан эканлигини айтди.

Сўнгра, шоҳ бундай деди: «Мамлакатимизнинг мудофаа қувватини кучайтириш мақсадида зарур тадбирлар кўрилишини кутмоқдамиз... Ана шу тадбирларни амалга ошириш бизнинг биринчи бурчимиз бўлиши ва бошқа ҳамма тадбирлардан олдин бажарилиши керак».

Шу муносабат блан шоҳ бетарафлик сиёсатини қоралади ва «умумий манфаатларга эга бўлган мамлакатлар иттифоқи»ни вужудга келтириш тарафдори эканлигини билдирди. Шу блан бирга, шоҳ «умумий манфаатларга эга бўлган мамлакатлар иттифоқи Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг энг муҳим мақсадларидан бирини амалга ошириш ишига муҳим ҳисса қўшади» деди.

Шоҳ айтдики, Эрон «мудофаа қувватининг кучайтирилиши» биз блан бошқа мамлакатлар ўртасида мавжуд бўлган дўстона муносабатларга сра ҳам хилоф бўлмайди».

«Ҳукумат илгаригидек ҳозирда ҳам БМТ Уставига мувофиқ суратда, бошқа, ҳукуматлар блан бўлган ва ўзаро ҳурмат принципига асосланган дўстона муносабатларни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун мумкин бўлган бутун чораларни кўради».

СССР Олий Совети делегациясининг Югославияда бўлиши

ЛАЗАРОПОЛЕ (Македония), 9 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). СССР Олий Советининг А. П. Волков бошчилигидаги делегацияси кеча тушдан кейин Скопледан Титов Велес, Прилеп, Битоль шаҳарлари орқали Охридга жўнаб кетди.

Битольда совет делегацияси Македониянинг катта корхонаси бўлган кўн заводини бориб кўрди.

Завод кўздан кечирилгандан кейин Битоль район комитетининг раиси халқ қаҳрамони Злате Беляновски делегация учун зиёфат берди ва СССР Олий Совети депутатларини Битоль районининг ривожланиши блан таништирди. Олий Совет депутати, Ставрополь ўлка ижроия комитетининг раиси Н. Э. Прошунин ўз навбатида Ставрополь ўлкасида халқ хўжалигининг ривожланиши тўғрисида гапириб берди.

Бугун эрталаб Охридда Совет Иттифоқи Олий Совети делегацияси Иттифоқ ижроия вечеси раисининг ўринбосари Эдвард Кардель блан учрашди. Делегация Эдвард Кардель блан дўстона суҳбатдан кейин яхтага тушиб, Охрид кўлида қирғоқ бўйлаб сайр қилди, сўнгра Македонияда энг катта кооператив блан танишиш учун Лазарополга жўнаб кетди. Лазаропольдаги кооператив урушдан кейин тезорада ташкил этилиб, аҳоли яшайдиган шу пунктда яшовчи ҳамма унга а'зо бўлиб кирган. Кооперативда йирик гилам корхонаси бор. Лазарополь аҳолиси совет делегациясини хурсандлик блан кутиб олди.

Делегация кооперативнинг ишлари блан танишгандан кейин Скоплега жўнаб кетди.

СССР Олий Совети делегациясининг Чехословакияга бориши тўғрисида

Чехословакия Миллат Мажлисининг раиси З. Фирлингер СССР Олий Советига мактуб юборди. Бу мактубда СССР Олий Совети делегациясини Чехословакияга келишга ва Миллат Мажлиси навбатдаги сессиясининг ялпи мажлисларидан бирида иштирок этишга Чехословакия Миллат Мажлиси номидан таклиф қилинади.

Мактубда, СССР Олий Советининг 1955 йил 9 февральдаги Декларациясини Чехословакия Миллат Мажлисининг ҳамма а'золари тўла равишда қўллаб-қувватлайдилар, дейилади. СССР Олий Советининг бу Декларациясида барча давлатларнинг халқлари ва парламентлари биргаликда куч ғайрат сарф қилиб, халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш учун ҳамда халқлар осойишталигига таҳдид қилаётган хавфни бартараф қилиш учун ёрдам беришга чақириладилар ҳамда дўстона муносабатларни ва ҳамкорликни ривожлантириш воситаларидан бири сифатида турли мамлакатлар ўртасида парламент делегацияларини айирбошлаш таклиф этилади.

З. Фирлингернинг мактубида СССР Олий Совети делегациясининг Чехословакияга келиши сўнгги уруш даврида гитлерчилар Германиясига қарши олиб борилган умумий курашда совет ва чехословак халқлари ўртасида ташкил топган ва урушдан кейинги йилларда муваффақиятли равишда ривожланган бузилмас дўстликдек улуғ ишга хизмат қилади, дейилади.

СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Волков ва СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. Т. Лацис, Чехословакия Республикаси Миллат Мажлисининг Раиси З. Фирлингерга қуйидаги мазмунда жавоб мактуби юбордилар:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети парламент делегацияларини айирбошлаш тўғрисида СССР Олий Советининг шу йил 9 февральда чиқарган декларацияси Чехословакия республикасининг Миллат Мажлиси томонидан ғоят қўллаб-қувватланганлиги ҳамда қизғин ма'қулланганлигини билдириб ,шу йил 2 августда юборган мактубингизни зўр мамнуният блан қабул қилди.

СССР Олий Совети СССР Олий Совети делегациясини Прагага келишга ва Миллат Мажлисининг ялпи йиғилишларидан бирида қатнашишга чақириб Чехословакия Республикаси Миллат Мажлиси номидан юборган дўстона таклифингизни ташаккур блан қабул қилади.

Биз ишонч билдирамизки, СССР Олий Совети блан Чехословакия Республикаси Миллат Мажлиси ўртасида бевосита алоқалар ўрнатилиши совет ва чехословак халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликдек улуғ ишга ҳамда мамлакатларимиз ўртасида ҳартомонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ишига хизмат қилади».

Чехословакияга борадиган СССР Олий Совети делегацияси қуйидаги составда тайинланди: делегация раҳбари — СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари ва РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. П. Тарасов, делегация а'золари — СССР Олий Совети депутатлари П. А. Абрасимов, З. Г. Блаженов, А. Л. Боборикин, А. Д. Даниялов, Т. М. Зуева, Ф. Д. Клемент, М. С. Комаров, Н. В. Лаптев, А. А. Лебедев, В. Д.Майборода, Б. Ф. Петухов, Н. И. Пузанчиков, Т. А. Тоирова, А. К. Тарасова, П. Г. Тичина, И. А. Федченко.

Делегация 10 октябрьда Прагага жўнаб кетади.

Австрия журналистлари делегацияси Тошкентга келди

Чет эллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамиятининг таклифи блан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Австрия журналистлари делегацияси тўққизинчи октябрьда Тошкентга келди.

Делегация составида «Винер цейтунг» газетасининг бош редактори доктор Франц Штампрех, «Дас клейне фольксблатт» газетасининг бош редактори доктор Франц Грессель, «Арбейтер цейтунг» газетасининг бош редактори доктор Оскар Поллак, «Эстеррейхише фольксштимме» газетасининг бош редактори Эрвин Цуккер-Шиллинг, «Нейе-винер тагесцейтунг» газетасининг редактори Генрих Шрамм, «Ди прессе» газетаси бош редакторининг ўринбосари доктор Отто Шульмейстер ва «Нейес Эстеррейх» газетаси халқаро бўлимининг редактори доктор Отто Фриц Беер бор.

Тошкент аэропортида австрияли журналистларни Ўзбекистон телеграф агентлигининг мас'ул раҳбари Р. С. Саҳибоев, «Правда Востока» газетасининг редактори С. С. Черник, «Қизил Ўзбекистон» газетаси редакторининг ўринбосари Қ. Қ. Узоқов, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редактори З. И. Есенбоев, «Ташкентская Правда» газетаси редакторининг ўринбосари Л. З. Сливкин, Чет эллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамиятининг ходими В. П. Трубников ва бошқалар кутиб олдилар.

Ўзбекистон Телеграф агентлигининг мас'ул раҳбари Р. С. Саҳибоев меҳмонларни Тошкент журналистлари номидан самимий табриклади. Делегация бошлиғи доктор Франц Штампрех жавоб нутқи сўзлади.

Австрия журналистлари делегацияси Ўзбекистонда бирнеча кун бўлади. (ЎзТАГ).

Совет делегациясининг Либерияга бориши тўғрисида

ЛОНДОН, 8 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Монровиядан (Либерия) хабар беришича, Либерия президентининг матбуот масалалари бўйича секретари, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Волков уч кишидан иборат совет делегациясига бош бўлиб, 1956 йил 2 январьда Уильям Табменнинг Либерия президенти вазифасини бажаришга киришиши муносабати блан бўладиган тантаналарда қатнашади, деган.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЎСИМЛИКЛАРИНИНГ ЗАРАРКУНАНДАЛАРИГА ВА КАСАЛЛИКЛАРИГА ҚАРШИ КУРАШ ҲАМДА КАРАНТИН БЎЙИЧА СОВЕТ-ХИТОЙ КОНВЕНЦИЯСИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛИНДИ

Қишлоқ хўжалик ўсимликларининг зараркунандаларига ва касалликларига қарши кураш ва карантин бўйича Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ҳукумати блан Хитой Халқ Республикаси Ҳукумати ўртасида 1955 йил 16 августда Пекинда имзоланган конвенцияни СССР Олий Совети Президиуми 1955 йил 8 октябрдаги Фармони блан ратификация қилди.

Қоҳирада совет артистларининг концертлари

ҚОҲИРА, 9 октябрь. (ТАСС). Буерга келган совет артистлари кеча Қоҳира опера театри биносида биринчи концерт бердилар. Концерт ғоят муваффақиятли ўтди. Концертда СССР халқ артисткаси Ҳ. Носирова, Ўзбекистон ССР халқ артисткаси Г. Измайлова, РСФСРда хизмат кўрсатган артистка И. Тиҳомирнова, Большой театр солисти Г. Ледях, ижрочилар Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати, Москва филармониясининг солисти Т. Гусева, халқаро конкурслар лауреати, Киев филармониясининг солисти О. Пархоменко, ёшларнинг Варшавада ўтказилган V Жаҳон фестивали ижрочилари конкурсининг лауреати А. Соленкова қатнашдилар.

Ҳарбир артистнинг чиқиши гулдурос қарсаклар блан кутиб олинди. Тамошабинларнинг талабига мувофиқ, барча артистлар қўшимча номерларни ҳам ижро этдилар.

А. Соленкованинг араб тилида айтган иккита миср қўшиғи зўр э'тибор блан тингланди.

Концертда Миср ички ишлар министри, раҳбар революцион кенгашнинг а'зоси Закария Моҳиддин, бош министр канцеляриясининг бошлиғи Али Сабрий, Миср ташқи ишлар министрлиги маданий алоқалар департаментининг директори Солиҳ Халил, ташқи ишлар министрлиги ма'мурий департаментининг директори Ҳусайн Шавқий, шунингдек бошқа расмий кишилар, дипломатия корпусининг а'золари, элчи Д. С. Солод бошчилигида СССРнинг Мисрдаги элчихонасининг ходимлари ҳозир бўлдилар.

Афғонистон футбол командаси Тошкентга келди

Совет Иттифоқи футбол секциясининг таклифига мувофиқ, СССРда меҳмон бўлиб турган Афғонистон футбол командаси 10 октябрьда Тошкентга келди. Командага Кобил университетининг ректори Муҳаммад Асхар ва миллий олимпия комитетининг Раиси Муҳаммад Фарук Сирож бошчилик қилмоқдалар.

Тошкент аэропортида афғон футболчиларини Ўзбекистон пойтахтининг спорт жамоатчилиги ҳамда четэллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамиятининг вакиллари кутиб олдилар.

Меҳмонлар республикада бирнеча кун бўлиб, спорт ташкилотларининг ишлари блан танишадилар, спорт базаларини бориб кўрадилар. Ўн уч октябрьда афғон футболчиларининг Ўзбекистон терма командаси блан учрашуви мўлжалланади. (ЎзТАГ).

СПОРТ

Суратда: Ўрта Осиё политехника институтининг ёш боксчилари машқ қилмоқдалар.

„Пишчевик" жамияти республика советининг биринчилиги учун

«Пишчевик» кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон совети биринчилигини олиш учун ўтказилган футбол мусобақалари тамом бўлди. Бу мусобақаларга Каттақўрғондаги Микоян номли ёғ заводининг терма командаси ва Тошкент шаҳрининг биринчи ва иккинчи командалари қатнашдилар.

Мусобақанинг биринчи кунида Тошкент шаҳрининг биринчи командаси каттақўрғонли футболчилар блан учрашдилар. Дастлаб тошкентли спортчилар меҳмонлар дарвозасига бир тўп киритдилар. Бунга жавобан завод футболчилари актив ҳужумга ўтиб, ҳисобни тенглаштирадилар. Меҳмонларнинг ҳужумчиси Карапоткин Тошкент шаҳрининг биринчи команда дарвозасига яна бир тўп киритди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида мусобақа кескин спорт кураши асосида ўтди. Каттақўрғонли ҳужумчи Барсуков боши блан тўпни уриб дарвозага киритади. Шундай қилиб, «Пишчевик» (Каттақўрғон) командаси 3:1 ҳисоби блан ғалаба қилди.

Мусобақанинг иккинчи кунида Тошкент шаҳрининг биринчи ва иккинчи командалари ўзаро учрашдилар. Бунда биринчи команда футболчилари 5:1 ҳисоби блан ютиб чиқдилар.

Учинчи куни Тошкент шаҳрининг биринчи командаси Каттақўрғон командаси блан учрашди. Бу учрашувда қайси команда биринчи ўринни олиши ҳал этилар эди. Шунинг учун ҳам ўйин дастлабки минутлардаёқ қизиб кетди.

Ўйиннинг 32-нчи минутида меҳмонларнинг дарвозабони ва ҳимоячиси ўзаро келишмасдан ўйнадилар. Ҳисоб 1:0 бўлиб, тошкентлилар фойдасига ҳал бўлди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида тошкентли ёш футболчи Виктор Шеффер тезликда штраф майдончасига ўтиб, ҳисобни 2:0 қилишга эришди. Ўзаро мустаҳкам алоқада ўйнаб яхши комбинацияли ҳаракатлар қилган «Пишчевик» (Тошкент) командаси учинчи тўпни киритиб 3:0 ҳисоби блан ғолиб чиқди.

Бу учрашувда тошкентли ёш футболчилардан Шеффер, Иванов, Суюновлар катта ташаббус кўрсатдилар. Бу команданинг тажрибали ёш тренери Г. В. Ермаковнинг ўз футболчиларини маҳорат блан тарбиялаганлиги натижасидир.

Шундай қилиб, мусобақа ғолиби—Тошкент шаҳрининг биринчи командасига тантанали суратда «Пишчевик» жамияти Ўзбекистон советининг кўчма кубоги топширилди. Мусобақа ғолиблари қимматли буюмлар блан ҳам мукофотландилар.

С. БОҚИЕВ.

„Спартак" футболчиларининг ғалабаси

9 октябрь куни Тошкент «Спартак» стадионида «Б» класс бўйича СССР биринчилиги учун навбатдаги учрашув бўлди. Бунда «Спартак» (Тошкент «Нефтяник» (Краснодар) командалари учрашдилар.

Ўйин меҳмонлар ҳужуми блан бошланди. Улар тошкентлилар дарвозаси олдида тез-тез пайдо бўлиб турадилар, лекин ҳечқандай натижа чиқараолмайдилар. Спартакчилар рақибларнинг ҳарқандай уринишини қайтариб турдилар. Ўйиннинг биринчи ярми ўзгаришсиз — 0:0 ҳисоби блан тугади.

Ўйиннинг иккинчи ярми қизғин кураш вазиятида ўтди. Тўп дам меҳмонлар, дам спартакчилар томонига тез-тез ўтиб турди. Меҳмонлар 20 минут мобайнида сурункасига атака қилиб ҳам ҳисобни ўзгартираолмадилар. Ташаббусни ўз қўлига олган спартакчилар ўйининг 28-нчи минутида ҳисобни очдилар, ҳужум қилучи Карпов тўпни меҳмонлар дарвозасига киритди. Ўйин охиригача қилинган бошқа ҳаракатлар натижа бермади.

Шундай қилиб, Тошкент «Спартак» командаси 1:0 ҳисоби блан Краснодар «Нефтяник» командаси устидан ғалаба қозонди.

ТАБИАТШУНОС БЛОКНОТИДАН

ТУЛКИ

Тулки дун'ёда энг кўп тарқалган ҳайвонлардандир. Уни дун'ёнинг ҳамма қит'аларида турли шароитларда яшаганлигини учратиш мумкин. Тундрада оқ бўлса, тайгада қора тулкилар, чўллар ва саҳро зонасида эса сариқ тулкиларни учратамиз. Тулкилар қимматбаҳо мўйна берувчи ҳайвонлар бўлиб, асосан мўйнаси учун овланади. Тулкилар товуқ, турли хил паррандалар блан овқатланадилар. Кузга боргач, сентябрь ойларида тулкиларнинг болалари катта бўлиб қолади. Фақат шундагина то март, апрель ойларига қадар уларни овлашга имконият бўлади. Тулкилар милтиқ ва қопқонлар ёрдами блан овланади. Тулкининг характерли хусусиятларидан бири, унинг айёрлигидир.

Тулкини бекорга айёр деб атамайдилар. Тулки паррандаларни алдаб ейиш хусусиятигагина эмас, балки зарарли бактериялардан ўзини тозалаш хусусиятига ҳам эга.

Бу воқиа шундай бўлди. Мен дўстим Ҳамид блан Ҳамзаободнинг Жонбулоқ деган жойида қир бағридаги чашма ёнига какликларни ушлаш учун тузоқ қўйган эдик. Какликлар туш пайтида ҳар куни болалари блан сув ичиш учун чашма ёнига келадилар. Биз шу пайтни кутиб булоқ ёнидаги дўлана дарахтлари орасида яширининш мақсадида чайла ясадик. Чайлада иккимиз ҳеч дамимизни чиқармай ётардик. Бирдан кўзларини ҳар томонга жовдиратиб сув бўйига сариқ тулки келди. Мен Ҳамидни туртиб тулкига томон имладим. У «жим» ишорасини қилди. Тулки чашма ёнига келиб у ён бу ёнга қарагач, бизни сезмади шекилли, олдин думини сувга солди. Сўнг аста-секин орқаси блан ўзи ҳам сувга чўкабошлади. Фақат унинг тумшуғигина сув устида қолди. Унинг оғзида нимадир бор эди. Мен шошқалоқлик қилиб тумшуғи кўриниб турган тулкини чўчитиб юбордим. Тулки кетгач, биз чашма ёнига бордик. Чашмадаги сув бетида бир парча пўстак қалқиб турарди. Мен пўстакка диққат блан қарадим. Пўстак юнглари орасида сон-саноқсиз бургалар қимирларди. Бунга ҳайрон бўлиб ҳамроҳимга қарадим.

— Тулки ўзини бургадан тозалагани келган, шуни ҳам билмайсанми?, — деди, менинг ҳайронлигимни кўрган ҳамроҳим. Бундай воқиаларни у олдин ҳам кўрганини, овчилардан эшитганлигини айтиб берди. Тулки Ўзбекистон территориясининг ҳамма жойида учрайди.

Ҳ. ХАКИМОВ.

ЗАЁМ ТИРАЖИ

ТАМБОВ, 10 октябрь. (ТАСС). Кеча Мичуринскда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат заёмининг (1951 йилда чиқарилиши) 8-нчи ютуқлар тиражи бўлди.

794.055.600 сўмлик 3.112.200 ютуқ ўйналди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА —11/Х да **Ҳамза** 12/Х да **Шамсиқамар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—11/Х да **Евгений Онегин,** 12/Х да **Риголетто.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 12/Х да 3 бўлимда **цирк тамошалари.** Атрракцион—**йиртқич ҳайвонлар.** Ўргатучи—**Иван Рубан.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун) — **Дар'ёнинг нариги ёғидаги разведка.** «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун) — янги рангли бадиий фильм **Борис Годунов.**

НАВОИЙ номли — кеч соат 7—40 минутда **СССР Олий Советининг (4-нчи чақириқ) 3-нчи сессияси.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН» — **Хатарли сўқмоқлар.**
«ИСКРА» — **Вафодорлик синови.**
«ХИВА» — **Довул.**
«УДАРНИК» — **Борис Годунов.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 01739. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистона сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № А — 1525.